

Hind 24.90 krooni

HEA LAPS

JA TEMA SÕBRAD JA SUGULASED

Postritel:

Keskoolimuusikal

Pärsia prints

Ülaste aeg

**Eesti lapsed
Luksemburgis**

Emadepäevaks

Maa värvid

**Lugemisaasta
Petseris**

**Kogu tõde
suurkoovitajast**

**Vesine
planeet
Maa**

**Tantsiv
Vikerkaar**

9 771406 344067

Rõõmsat maikuud, head sõbrad ja sugulased!

Siit on kirjas meie märtsinumbris välja kuulutatud võistluste võitjate nimed. Lõuna-eestlaste auhinnad toimetame nagu ikka Tartu O. Lutsu nim. Keskraamatukogu lasteosakonda (Kompanii 3/5, Tartu), Põhja- Lääne- ja Ida-Eestis elavate laste preemiad ootavad neid Kullo Lastegaleriis (Tallinn, Kuninga 6), virulaste auhinnad lähevad Rakverre Tammeri raamatupoodi. Kellel on muid soove, neil palume toimetusele meilida või helistada!

Barbinduse peauhinnad

Barbie™

võitsid **MARGARET VIDEVIK** Rakverest, **MARI ROOS** Türiilt, **KIRKE TOBRELUTS** Väike-Maarjast ja **AVELI ALASILD** Ahjalt. Ergutuspreemiad saavad **PIPI-LOTTA KULLA** Laevast, **LIISA AHI** Koongast, **ANITRA LUKJANOVA** Türiilt, **ANNI SIKK** Tallinnast ning **KENELI POHLAK** ja **MARTEN REMMELG** Väike-Maarjast.

i can be

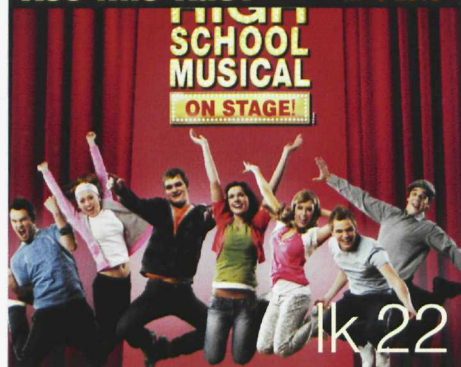
Märtsiini vastajatest saavad auhinnaraamatud **JANE-LY JALAKAS** Väike-Maarjast ja **RIINA KLAANBERG** Koongast.

Ristsõna-CD-d võitsid **MARI-LIIS KASEOJA** Viljandist ja **DIANA-KATRY KORNIS** Mõisaküläst.

Lembitu-mõistatuse auhinnaraamatud saavad **PILLE MARKOV** Pukast ja **BRIT KESKRA** Kohilast.

Kes-Mis-Kus?

Nr 5-2010

Kaanepilt: Hanna Tammet Taebla Gümnaasiumist

- 3 Luulet emadest: Triinu Meres, Grete Sirge, Maarja Vinkel
- 4 Kirjalaps: Ülo-Jürgen Russak, Maarja Vinkel, Janika Ojamäe, Anneli Penijäinen, Kristiina Vender
- 5 Mai Zernask ülasest
- 6 Kunst: Maa värvid
- 7 Oma sulega Maali Kukk Olustverest
- 8 Tiit Kändler veest ja maast
- 10 Heliriin Puistamaa Madli-lugu
- 11 Juta Hiioopi luule, Eero Eksi jutt
- 12 Mairiin, Lembitu mõistatus
- 13 Naeru-uss
- 14 Steni võistluselt: Reelika Pärna kilpkonna-lugu
- 15 Mustkunstnik Ande
- 16 Eesti lapsed Luksemburgis
- 18 Mis uudist?
- 19 Peep Veedla suurkoovitajast
- 21 Poster 1: Shrek nüüd ja igavesti
- 22 Poster 2: Keskkoolimuusikal
- 25 Steni võistluselt: Paula Fritze „Valge ümbrik“, Kristiina Simulman
- 26 Südameliidu konnalugu
- 27 Ilmar Trulli ristsõna
- 28 Järjehoidja
- 29 Anna-Maria Uulma Vikerkaarest
30. Lully Gustavsoni sõrmiknukk
31. Sandra sööginurk
32. Veel uudiseid
33. Petseri lugemisaasta
34. Barbindus: Polly Box
35. Reet Mängel-Juuse koomiks
36. Paetismid
37. Kinokuju uutest filmidest
38. Lahe loomaaiaraamat
39. Irise näovärvikool: luigekäsi
40. Veltzi rokokool: Chubby Checker
42. Lahedad elukutsed
43. Muinas-Julle võistlus

Väljaandja: Mittetulundusühing Hea Laps
Harju 1, 10146 Tallinn Tel: 631 44 28
Hea.Laps@mail.ee

Tellimisinfo: Ajakirja saab tellida kõigist Eestimaa postkontoritest ja Hea Lapse veebilehelt
www.healaps.ee/tellimine

Trükk: Reusner

Ajakiri Hea Laps ilmub kord kuus

Toimetaja Leelo Tungal, leelo@healaps.ee

Levija Andrus Lauringson, andrus@healaps.ee

Kujundaja Vivika Kalt, vivika@healaps.ee

Emadepäevaks

Neid laule nagunii igäüks teab,
kus emad on pühad, neil puuduvad vead.
Ma ei tea, kelle emad, kuid üks on kindel:
MINU ema küll pole kellegi ingel.

Kui ta kõrgib, siis pauguvad ukSED ja pörand,
kaovad kruusidelt kõrvad, on taldrikus mörad,
bussist jääme me peaaegu alati maha,
ja kuu lõpus jälle on otsas kõik raha –
ja mu ema ei armasta tolmulappi
ja kõikides töödes mind käsutab appi;
ja limpsi ei saa, sest seal e-ained sees;
ja desktopilt vahib mind möögaga mees;
ja on linades augud, sest koduratt näris;
ja jõuluvana ei olnudki päris...

Ma ei salga, tal on omad head küljed ka;
tegelikult mul kangesti armas on ta –
kui ta rõõmus on, laulame tänavail
ja võin proovida lauvärve säravaid...
Aga silmist mu soove ta üldse ei loe
ja kuigi ta süli on alati soe,
ta lubab mind sinna vaid haruharva,
sest ma olevat suur, mu juuksekarvad
minevat ninna tal, ning nii ei saa
minu tagant ekraani ju vaadata...

Nii see emadepäev mulle mõistmatuks jääb,
kõik need tõsised kõned ja pühalik hääl –
mõned lilled kuid ikkagi pargist tal nopin,
et meil vaasi ei ole, siis klaaspurki topin:
tema kohta käib siiski see emapäev kah ju –
ja muidu mul oleks tast lihtsalt nii kahju.

Minu ema

Minu ema on tore,
minu ema on hea,
minu ema on lustlik ja sõbralik, tea!

Kuid siis, kui kiusan venda,
või ei korista tuba,
või õue minnes ei küsi luba,
siis kurjalt ta hääl kõlab üle maja:
"Oli seda nüüd jälle vaja!"

Kui mure vaevamas on hinge,
siis ema maha võtab pinge,
ta kallistab õrnalt ja silkitab pead,
ning jälle siis maailm on ilus ja hea...

Grete Sirge Puurmani Keskkoolist

Ülle Meister

Emaga poes

Kui kahekesi ema-mina läheme poodi,
siis mul on kohe varuks päris mitu-miljon soovi.
Ema ütleb, tal on vaja uusi kõpskingi,
mina aga soovin teha poes ühe ringi.

Ühekorra näen ma kena patsiga nukku.
Teine kord imestusest suu vajub lukku.
Ema aga ahhetab: "Oh, mis sametkingad!",
mina aga muudkui kingalõhna sisse hingan.

Nägin Barbie ballisaali, mõisa ja hotelli,
kohvikut ja pildiraami, kohe päris Keni!
Ema aga vahepeal kingi jalga proovib,
ikka neid sametkingi osta ta soovib...

Maarja Vinkel Põlula Põhikoolist

**Päikeselist emadepäeva
kõigile emadele,
vanaemadele ja
teistele emalikele
olevustele!**

**Täname Kultuuriministeeriumi,
Kultuurkapitali ja Hasartmängumaksufondi.**

**Suur aitäh Haridus- ja Teadusministeeriumile,
kes tellis ajakirja 585-le koolile!**

Lootuse värav

Ei või ette näha homset päeva enne selle algust,
võib vaid oodata ja lootä, et näed taas kord päikesevalgust.

Aina oodates ka jäljed liivalt kustuvad ära,
kuid igaveseks avatuks jääb me lootuse värav.

Kui näed õnnetusi teel,
ära heida sellest meelt.
Siis vaid oota ja sa näed,
et lootus sulle juba annab käe!

lial ära mõtle, kas sulgub kunagi õnne värav,
järgne jälgedele liival, siis sa näed kuidas lootus sus särab.
Viska välja jäädavalt endast see kurbus, mis vahel su hinge poeb,
sest ei ole ruumi seal mõlemale, ning siis on sul soe.

Janika Ojamäe Tabasalu Gümnaasiumist

Kevad

Vulisevad ojad-veed
läbi meie külatee.
Kevadesse päike poeb,
südames on meilgi soe.
Tuul kõigutab puude lehti,
vanaema karjatub juba lehma.

Anneli Penijäinen Laeva Põhikoolist

Kevadekuulutajad

Nartsissid, krookused, tulbid —
igal kevadel lillemeres hulbid.
Ülased, kellukad, nurmenukk, sinilill,
igäüks kaunitl neist teeb trill-trill!

Kuldnokad, vareseed kõiksugu kured —
igäüks lõunamaalt tagasi tuleb.
Pesakast üleval ootab neid juba,
sisseminekuks ei vaja nad luba.

Maarja Vinkel Põlula Põhikoolist

Rõõmus olemine

Mina olen rõõmus,
vanemad on rõõmsad,
sõbrad on rõõmsad,
kõik on rõõmsad,
ainult päike ei ole rõõmus,
sest praegu on õõ ja siis on
kuu väga rõõmus!

Ülo-Jürgen Russak Tallinnast

Kevad

Puud lehtedest on pungil,
kevad meie sisse tungib.
Taevas särab päike,
maas õitseb lilleke väike.
Linnud saabunud on taas,
laulust kajab terve aas.
Lumi on kadunud — ära läinud...
Kevad nagu polekski ära käinud!

Kristiina Vender Kalmetu Põhikoolist

Ülased kuulutavad kevadet

ÜLASED on meie sega- ja lehtmetsade, puisniitude ja võsastike kevadekuulutajad.

Maikuu päike meelitab õue, keegi ei taha enam tares konutada. Hommikust peale kutsub päike linnulaulu saatel metsa, aeda ja põllule toimetama.

„Nähka, mis sa teed?“ hüüab vanamemm Juuli pliidi juurest. „Ma lähen metsa veerde ülaseid kaema, äkki tuled ka kaasa.“

„Ikka tulen, aga ülaseid ma ei tunne. Kes nad sellised on?“ uudistab Nähka.

„Hakkame aga minema, küll siis näed,“ vastab Juuli.

Metsaveerde jõudnud, ei suuda Nähka aga üllatusest midagi lausuda, nagu oleks ta kõik sõnad alla neelanud. Metsaserv lausa valendab lilledest – justkui oleks lillelumipuude alla laskunud.

„Yau! Oi, kui ilus, kui ilus!“ hüüab Nähka. „Kas need ongi ülased?“

„Oot-oot, ära nüüd torma kohe noppima, sest kõik ülased on mürgised!“ hoiatab Juuli.

„Palju siis on neid ülaseid?“ uurib Nähka.

„Eestis kasvab looduslikult kolm liiki: **võsaülane, kollane ülane** ja **metsülane**. Aedades kasvatatakse erinevaid ülase liike ja neist aretatud sorte. See meie valgeõeline kaunitar on võsaülane ja rahvapärastel kutsutakse teda ka külmalilleks, haraklilleks, lumekellukeseks, lumelilleks, valgeks lilleks, varesjalaks ja vareslilleks. Kollasel ülasel on kollased õied ja metsülasel ka valged.

„Mida see tähendab, et nad on mürgised?“ meenutab Nähka vanamemme hoiatust.

„Ole ettevaatlik! Taimemahla sattumisel nahale võivad tekkida vesivillid. Võsaülase söömisel võib inimene saada ülasmürgituse. Koduloomad ei söö teda sellepärast, et tal on kibe maitse.“

„Oi, kas me neid koju vaasi ka korjame?“ kibeleb Nähka.

„Ei ole erilist mõtet, võsaülased närbuvad ruttu, aga rahvas teab rääkida, et kui ülased korjates kohe märja räti sisse panna, seisavad nad hiljem kenasti vaasis, muidu kipuvad närbuma. Ülaste lehed on ilma kaitsekihtideta, sest neid lehti läheb taimel vaja vaid paariks kuuks. Nimelt algab ülastel juba juuli lõpul suvine puhkepaus. Seepärast kuivavad nende lehed ruttu, kui nad ei saa korjates koheselt vaasi. Imetle neid siinsamas ja homme võid jälle vaatama tulla. Nüüd sul tee selge,“ lohutab vanamemm Juuli.

„Kas sa tead veel midagi ülaste kohta rääkida?“ pärib Nähka lilledes vahel keerutades.

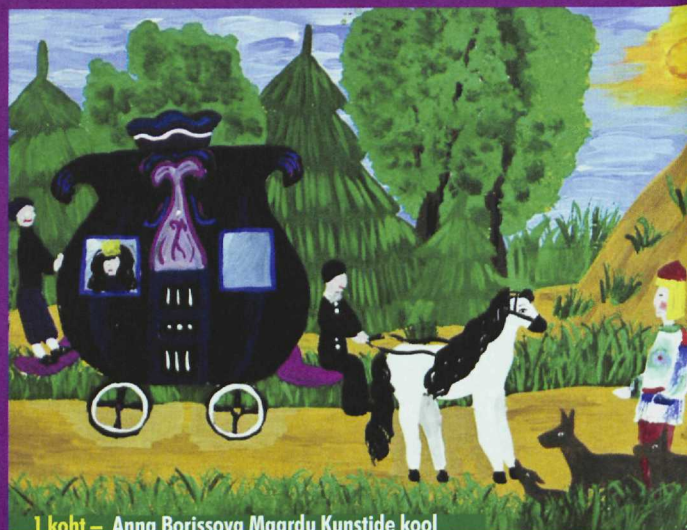
„Metsülane, mida rahvas anemooniks kutsuvad, on meie ülaste ilusaim esindaja. Tema suured lumivalged siidised õied puhkevad hiljem kui võsa- ja kollasel ülasel ning selleks, et teda leida, tuleb minna hoopis kuivadele paepealsetele niitudele, loopealsetele, hõredatesse metsadesse. Tema kasvab saartel, Põhja- ja Lääne-Eestis. Lõuna-Eestis me teda ei leia. Erinevalt teistest ülastest, millel on ainult kolm varrelehte, esineb metsülasel lisaks nendele veel juurmiste lehtede kodarik ning tema lehed ja varred on tihedalt valkjate karvadega kaetud. Karvad kaitsevad kuivas ja päikesepaistelises kohas kasvavat taime liigse aurumise eest.

Anemooni ilu on talle mitmel pool ka saatustlikuks saanud. Inimesed korjavad õied ära ja nii kaob taimel seemnete abil paljunemise võimetus. Eriti kuri tuleb aga olla röövkorrajatega, kes kisuvad taimed üles koos juurtega. Siis ei jää enam kaitsetule taimetele ka teisi paljunemise võimusi. Nii on mitmel pool, eriti suurte linnade ümbruses, metsülase arvukus viimase sajandi jooksul oluliselt vähenenud. Eestis ta veel kaitse alla ei kuulu, kuid paljudes Euroopa riikides on ta looduskaitsealune liik. Teiste seas kaitstakse teda ka meie naaberriigis Lätis.“

„Lähme nüüd koju. Ma tulen homme jälle ülastele külla!“ haarab Nähka Juuli käe pihku.

4 koht – Joonas Alekand, Taebli Gümnaasium

1 koht – Anna Borissova Maardu Kunstide kool

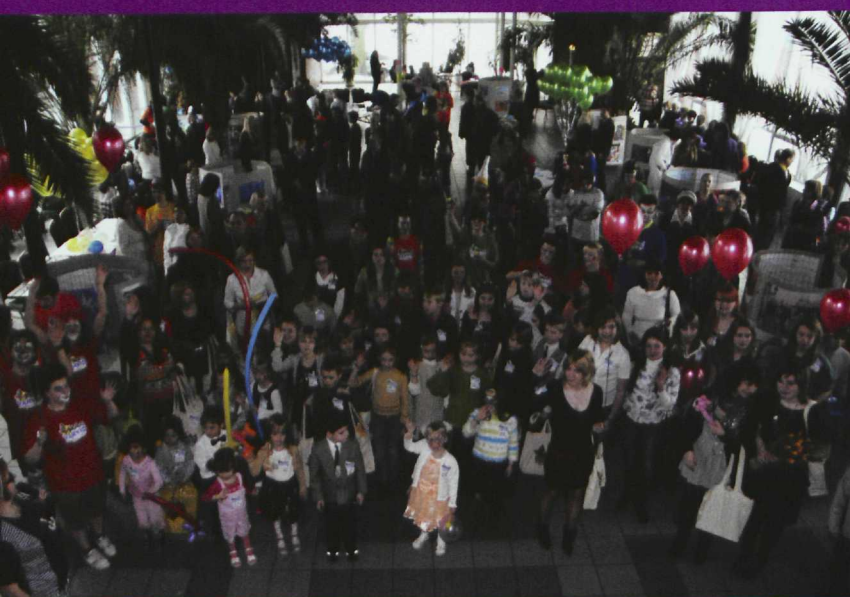
Laureaat – Uden Brydolf, "Stuudio Rembrandti"

Laureaat – Janar Timusk, Palivere Põhikool

Laureaat – Silver Loorens, Oru kool, Läänemaa

3 koht – Hanna Maria Maidla, Põlva Kunstikool

Pole aega

Emmel pole aega, issil pole aega,
kõik nad muudkui ütlevad: "Head aega! Head aega!"

Mõtlesin, et minul on ju vaba aeg,
tegin vanematele suure seaprae.

Nii kui isa kuulis söögist,
ei taht ära minna köögist.

Ema-isa leidsid aja
ja said uue sõbra — poti-paja!

Kui ma oleksin klaver

Kui siin ilmas ma oleksin klaver,
oleks mul kolmkümmend klahvi.
Kogu elu mu vaatest oleks parem,
hirmuks mul poleks mahti.

Muusikud mu klahvidel improviseeriksid,
pärast mind häälestamisega premeeriksid.
Algajad mu klahvidelt viise võluksid,
oi, küll elu oleks parem!

Kui siin ilmas ma oleksin klaver,
oleks mul kolmkümmend klahvi.
Teeksin sellist ilusat häält,
et kõik kuulajad lööks pahviks.

Maali Kukk Olustverest

Terekest!

Mina olen Maali. Ma elan Olustveres ja käin Olustvere Põhikooli 4.klassis. Kooli ja koju käin iga päev 2 km. Eks nii need luuletuse mõtted tulevad. Mul on ka kaks õde, vend ning toredad vanemad. Käin ka Viljandi muusikakoolis klaverit õppimas. Luuletama hakkasin juba päris väikesena. Esimesed luuletused olid tegelikult laulud. Möödunud aastal oli meie kandis huvitav loodusnähtus — õunad püsisid puu otsas varatalveni. Pildil poseerin venna tselloga, sest klaverit oli raske õunapuuga alla saada.

Kuidas mu seest tuleb luule

Kuidas mu seest tuleb luule?
Kõik, mis ma näen, inspireerib mind.
Kui ma muusikat kuulen,
ärkab minus ilmekas luulelind.

Kuulen — süda tuksub.
Näen — üks on lukus.
Vaatan — isa tukub,
see kõik inspireerib mind!

Torman kohe kirjutama,
ega ei või ju viivitada!
Muidu läheb luule meelest,
kohe ruttu läheb meelest!

Tulen tagasi pärismaailma
mõne tunni pärast.
Ning siis ma tunnen —
olen loobunud linnakarast.

Me nimetame oma planeeti, millel elame, ilusa nimega Maa. Emake Maa. Eesti keeles ja paljudes teisteski keeltes nimetame sama nimega „maa“ ka seda pinda, millel me ringi kõmbime, mida me põldudeks harime ja mis ei lase meil kukkuda sügava maapõhja tulisesse katlasse. Nii ka inglise keeles ja vene keeles ja soome keeles ja veel paljudes keeltes. Maa on meie jalge all, maad me harime, ja Maal me elame.

Kuigi õigem nimi oleks meie planeeti nimetada nimega Vesi. Emake Vesi. Sest kolmveerand Maa pinnast on ju hoopis vee all. Ja vesi pakub elusolenditele kolmsada korda rohkem ruumi kui maismaa.

Esimesed kosmonaudid olid üllatunud Maa helesinisest värvusest, nüüd on sellest tehtud palju fotosid, mis kõik näitavad – me elame planeedil Vesi.

Vesi ees ja taga

Kui poleks vett, ei oleks ka meid. Inimene võib söömata vastu pidada nädalaid, kuid vett joomata vaid mõne päeva.

Mida te teete hommikul esimesena? Lähete ja lasete vee kehast välja. Ning siis panete vett näole ja võibolla kogu kehale. Mida te joote enim jookidest? Eks ikka vett. Mida on teie kehas kõige enam? Eks ikka vett.

Päevas vajab täiskasvanud inimene kaks liitrit vett. Osa sellest tuleb toidust, osa tuleb juua lisaks. Sest inimene on vesine. Beebi kehas on kolmveerandi jagu vett, suuremaks kasvades vee osakaal üha väheneb, siiski koosneb täiskasvanud inimene rohkem kui pooles osas veest. Iga täiskasvanud inimese sees on vett kolme-nelja suure ämbri jagu.

Veest oleme me tulnud. Elu, nii nagu me seda tunneme, tekkis vees. Sellepärast oleme suures osas veest tehtud. Meie rakkudes loksuvad ookean, millest meie eellased kunagi välja ronisid.

Mida te otsite, kui lähete puhkama? Eks ikka merd või järve või jõge. Vesi rahustab – kuid miks? Kui mandrijää taandudes saabusid siia lõunast meie esivanemad, liikusid nad seni, kuni jõudsid vee äärde. Nad ei peatunud kesk metsa, vaid ikka jõe või mere ääres. Mis andis vabaduse liiklemiseks, enese kaitsmiseks. Aga ka tarviliku joogi. Ja nõnda said veevaated sajandite vältel rahva jaoks ilusaks ja hingele vajalikuks. Miks peatusid nad näiteks pankranniku veerel? Ikka selleks, et vesi andis võimaluse liikuda – aga pangalt oli ka hea ja hingeline kaugustesse vaadata.

Siis tuli lõunast ristsõdijate vägi. Ja võitlus läks lahti, ent mitte metsa või maa, vaid ikka vee pärast. Kelle käes oli vesi, seega siis ka vaated veele, selle pärast oli võim. Vesi ise andis väe.

Kohalik rahvas võis küll paku minna metsa või sohu, ent pidi sealt ometi varem või hiljem vee äärde välja tulema. Sest muidu ei edenenud elu.

Elu pidi ootama oma aega. Aega, mil Maale saabub vesi. Vesi on maiseks eluks vältimatu. See tuleneb vee eripärast teiste vedelike seas.

Ookeanide keskmist sügavust on raske ette kujutada, see on peaaegu neli kilomeetrit. Maa peal tuleks üsna kiiresti käia, et tunniga see maa maha kõmpida.

Kuid kui palju siis ikkagi Maal vett on? Kaaluliselt pole seda palju, vaid kaks sajandikku Maa kogukaalust. Kuid tähtsuset elu jaoks kaalub vesi üles kõik teised ained kokku.

Kuid kuidas on juhtunud, et nõnda palju Maast on vee all?

Maa on saanud märkimisväärse osa oma veest Päikese-süsteemi äärtelt tulnud veekandjate – komeetide, meteoritide, asteroidide, algplaneetide käest. Miljonist komeedist piisab, et täita ookeanid veega. Kuid vesi kipub ka ilmaruumi tagasi. Päikese ultraviolettkiired lagundavad atmosfääri ülemistes kihtides vee vesinikuks ja hapnikuks. Vesinik põgeneb seejärel Maa tõmbeväljast minema. Siiski pole Maa alguspäevadest alates nõnda minema pääsenud rohkem kui 0,2 protsenti kogu veevarudest. Miks? Aga ikka seepärast, et

Tiit Kändler, teaduskirjanik

Ma elame planeedil Vesi

Maa atmosfäär ei lase veel põgeneda.

Jah, vesi on tehtud vesinikust ja hapnikust ja laguneb nendeks gaasideks ka tagasi.

Vesi maakoore all

Ookeani põhjas 7000 meetri sügavusel on temperatuur 150 kraadi. Maapõhjas 660 kilomeetri sügavuses tõuseb temperatuur 1500 kraadini. Põrgukuumus, mis pole just kuigi mugav keskkond elamiseks. Tavaarusaama kohaselt peaks vesi seal küll minema aurunud olema. Kuid ometi pole see nõnda. Mõned teadlased arvavad, et Maa sisikonnas on piisavalt vett, et täita maailmameri 30 korda. Kui palju aga Maal tegelikult vett on, seda ei tea täpselt keegi.

On üsna kindel, et elu tekkis just vees, ja mitte meie silmis tavalises vees. Vaid kuumas vees, nii nagu see esineb kuumaveeallikates. Ja mitte sellistes kuumaveeallikates, mis maa peale välja voolavad, vaid mis voolavad välja sügavale ookeanide põhja. Selliseid sooja vee lõõre on ookeanides praegugi. Neis on avastatud elamas kõige algelisemaid üherakulisi olendeid, mis meenutavad esimesi elusolendeid Maal. Ilma veeta poleks sellised elusoid rakke tekkinud. Need rakud ei söönud midagi muud kui kõige lihtsamaid aatomeid. Vesinikku ja süsinikku.

Vee harukordsus seisneb selles, et see on tahkes olekus pisema tihedusega kui vedelas. Kõige tihedam on vesi 4°C juures. Siis saavad vee molekulid end kõige tihedamalt pakkida. Need kaks asjaolu tagavad, et veekogud jäätuvad alates pinnast, mitte põhjast, nagu teiste vedelike puhul loomulik. See on elu tekkeks ja püsimiseks eluliselt oluline.

Kui panete tee sisse tüki suhkrut, siis kaob see veidi ajaga ära. Suhkur muidugi ei kao, kaovad vaid suhkrutahted kristallid. Me ütleme, et vesi lahustab suhkrut. Kuid vesi lahustab ka palju teisi aineid. Nõnda vesi meie kehas justkui annab rakkudele kõiki vajalikke aineid kandikul kätte. Kui me teeme lahti limonaadi või mullivee, hakkavad pudelis olnud rahulikust veest mullid välja tulema. Kus need siis enne olid? See gaas, mis mullidena kihiseb, oli vee sees peidus, vesi oli selle lahustanud. Kui avame korgi, siis rõhk pudelis langeb ja vesi suudab vähem gaasi lahustada. Nõnda lahustab vesi ka hapnikku ja vesinikku, mis mõlemad on maise elu jaoks vältimatult olulised. Elu saigi tekkida tänu sellele, et veest said algelised üherakulised kätte nende rakkude ehitamiseks vajalikud vesiniku ja hapniku, aga ka teisi keemilisi elemente.

Mageda vee haruldus

Vett on meil alati peetud millekski selliseks, mida on ohtralt. Ometi pole see õige. 65 protsenti mageveest on vaid kümne riigi käsutuses. Üliintensiivsest niisutusest tingitud sooldumine ja magevee tarbimise kasv alandab maailma keskmist põhjavee taset hirmuäratava kiirusega. Pole siis ime, et vee pärast on puhkenud ja toimumas hulganisti naaberriikide vahelisi tülisid.

Et vett juua, peab vesi olema mage.

Põhjavesi ei ole mitte kusagil põhjas, vaid maapõhjas, maa all. Selle vee jaoks pole mitte mingi suur paak, vaid lugematu arv pisikesi paake, mis on tegelikult maa all olevate kivimite tillukesed poorid. Vesi püsib seal, kuna allpool on näiteks

savine kiht, mis vett läbi ei lase. Põhjavesi võib olla maa alla kogunenud õige ammu, juba siis, kui elasid dinosaurused. Ja kui see jõuab maapinnale ning aurustub ja sajab siis vihmana maha, võime olla kindlad, et meile sajab kaela ka vett, mida võisid juua dinosaurused.

Kuid kui vesi on maha sadanud, siis jõuab see lõpuks mingisse järve või jõkke ja ka maapinnale. Suurem osa sellest aurustub jälle üles, kuid pisem osa imbub sügavale maa alla ja jõuab põhjavette välja. Nii saab põhjavesi kogu aeg lisa, jega vähene, kui me seda muudkui aga joomme ja sellega peseme. Kuid kui vett võetakse maa alt rohkem, kui sinan juurde koguneb, siis hakkab põhjavee tase langema. Nii juhtub näiteks kuumematel maadel, kus põldusid tehakse muudkui juurde ja põllud vajavad kastmist. Ka kariloomad tahavad palju juua.

Ega põhjavesi pole päris puhas vesi. Et vesi lahustab erinevaid aineid, siis ka koguneb sellese pika aja jooksul mitmesuguseid aineid, mida kivimites leidub. Kui vesi on punakas, siis võime olla kindlad, et sinna on kogunenud raua ühendeid. Ja Eestis on maa sees lubjakivi ehk paekivi, ja sellest koguneb vette aineid, mis hakkavad kivistuma meie pesumasinates ja veekeetjates. Ütleme siis, et selline vesi tekitab katlakivi.

Vahel on nõnda, et maa alla koguneb rohkem vett kui välja võetakse, ja siis võib see vesi hakata ise üles purskama. Kui see purskab väga sügavalt, siis on vesi tuline.

Sest mida sügavamale maa alla, seda soojemaks läheb. Iga saja meetriga läheb umbes kolm kraadi soojemaks.

Maa ei ole ainus paik, kus vett leidub. Vett on kosmoselaeval otsinud paljudelt Päikesesüsteemi taevakehadelt, sest kuna vesi tundub meile olevat elu tingimuseks, siis kui pole vett, siis ei saa olla ka elu. Isegi Kuu pealt on leitud veidi jää, ja seda on väheke ka Marsil. Väga vesised ja jäised on näiteks Veenuse ja Saturni ümber tiirlevad kaaslased.

Kui suvel istuda vaikse vooluga jõe või järve või tiigi ääres, siis näeb putukaid, kelle jaoks vesi ei ole mitte ujumiseks, vaid liuglemiseks. Vesijooksik ehk liugur kasutab osavalt seda, et vee pind on pinev ning liugleb sellel nagu suusataja lumel. Jah, aga suusataja ei liuglegi tegelikult mitte lumel, vaid veel. Tema libisevad suusad sulatavad lumejää väga õhukese kihi silmapilkselt ära ja ainult tänu sellele saavadki suusad nii kiirelt libiseda.

Vees elab palju vähem loomaliike kui maa peal, ja eks sellepärast ole ikka õige nimetada meie kodu Maaks.

Printsess- kevadekuulutaja

Madlit te ju teate? Teate küll, ta on just teiesugune 7aastane pisike printsess. Nii kutsub teda ema. Veel on Madli kevadekuulutaja. Nõnda ütles vanaema. Öeldakse ju, et heal lapsel mitu nime?!

Madli on hea laps, aga krutskeid juhtub temalgi.

Täna läks Madli kooli jalgsi. Tavaliselt viib tüdrukut kooli ema või isa. Esiteks seepärast, et Madlil kulub ema sõnul „aastaid aega“, et ärgata ning süüa-juua ja hambaid pesta. Teiseks ei meeldi Madlile jalgsi kooli minna. Need kaks kilomeetrit kodus koolini... „No see kool lihtsalt on nii kaugel!“

Aga täna oli kõik teisiti. Madlit ei äratanud ema ega isa. Isegi mitte äratuskell. Ometi ärkas piiga isegi pisut varem, kui tarvis. Päike oli see, mille õrnsoojad kiired Madli ninal, põskedel ja silmil tantsisid, kuni tüdruk ärkas. Madli oli täiesti kindel, et see oli ime. Kuidas teadis päike õigel ajal just teda äratada? Järelikult ime. Ja kuidas juhtus nii, et täna hommikul ei olnud tüdruk sugugi pahur või mossis (vaatamata varasele ajale)? Järelikult ime.

Madli pani end kiiresti riidesse ja läks kööki. Laual ootas teda kakao ja puder maasikamoosiga. Tavaliselt oleks Madli nina kirtsutanud, sest ta polnud kunagi aru saanud, mismoodi saab üks puder lapsele kasulik olla. Ometi nii ema väitis. Täna aga tundus isegi puder isuäratav. Madli arvas, et seegi on ime. Ta tegi maasikamoosiga mannapudrule naerunäo ja sõi isuga ning küsis juurdegi. Ema oli üllatunud. Veelgi enam üllatas teda tüdruku teade, et täna läheb Madli kooli jalgsi. Loomulikult ei keelanud emme lapsele hommikust jalu-tuskäiku. Tuletas vaid meelde, et Madli ei unustaks kevadil-made vallatusi. Ema ütles, et ei tohi esimese päikesesoojusega end unustada. See tähendas seda, et sall ja müts pidid tüdrukul endiselt peas-kaelas püsima. Ja kummikud pole emme sõnul selleks, et nendega porilompides paterdada.

Koolitee oli vahva. Autoga sõites ei olnud Madli märganudki, kuidas kevadlinnud laulsid oma viise ja kui puhtalt lõhnas õhk. Ja veel see soe päike!... Teekonnast osa läbitud, otsustas Madli, et kohe päris kindlasti on täpselt nii soe, et võib ka salli ja mütsita õues olla. Mõeldud-tehtud. Müts, sall ja kindad lebasid ülejäänud teekonna kotis õpikute kaisus.

Koju minnes oli tüdruk ilusti riides. Seda küll ainult seetõttu, et Madlile tuli kooli järele isa ja ta oleks niikuinii keelanud Madlile suviselt õues olla. Aga ikkagi oli tore. Hilisõhtul vajus Madli magusasse unne, kuni hommikul... Hommikul oli kõik teisiti. Madlit ei äratanud päike. Isegi ema või isa mitte. Kõigepealt plärises see vastik budilnik (nii nimetas vanaisa äratuskella ja Madli kasutas seda sõna just siis, kui hommik oli unine ja pahur). Seejärel tuli tuppa vanaema, kes teatas, et tuleb kiiresti pesta ja süüa ja kooli minna. Madli tundis, et see polnud enam ainult hommikune pahurus, mis tuju rikkus. Miskipärast valutas kurk ja nohu nõudis taskurätikut. Vanaemagi sai aru, et midagi on valesti. Ta katsus tüdruku laupa ja tõi kraadiklaasi. Mõne aja pärast selgus, et Madlil on palavik ja mingit koolipäeva tal ei tulegi.

Madli ei olnud õnnelik. Ta ei rõõmustanud sugugi, et saab terve päeva kodus olla. Mässis endale teki ümber ja läks kööki, kus vanaema talle teed keetis. Madli küsis: „Kuhu siis kevad jäi?“ Vanaema ei saanud kohe aru, aga kui tüdruk rääkis, kuidas ta eile „suures soojuses“ mütsita-sallita kevadet nautis, mõistis ta kohe, kust on pärit ootamatu nohu ja palavik. Madli jutustas, et oli olnud nii ilus ja soe ning kuidas linnud laulsid ja kuulutasid kevadet...

Vanaema ainult muigas ja ütles, et Madli on ise üks pisike kevadekuulutaja. Edaspidi hoiab Madli vanemate õpetussõnad meeles. Jäägu kevadekuulutamine siiski lindudele.

Juta Hiiop

Hirmus mõte

Vahel hirmuskole mõte
kargab kuskilt pähe,
näiteks siis, kui ema ütleb:
"Õue sa ei lähe!"

Siis ma olen väga, väga
pahane ja tige:
"Elada mul laske rahu!" –
põsk on nutust lige.

Ema kurjaks saab, mu nuttu
kuuldagi ei või –
siis see mõte tulebki, et
äkki on ta nõid !?

Või ehk kuri võõrasema
beebina mind röövis,
nüüd siin teeskleb minu ema,
nõusid peseb köögis.

Tegelikult olen hoopis
printsess võõrast riigist,
pärisema – kuninganna –
leidis kord mu tiigist.

Või ehk olen printsess see, kes
magas torni tipus,
lossi ümber okasroosid...
Uni silma tikub.

Ema kannab süles voodi,
silib hellalt pead –
üldse pole nõia moodi,
tekki peale seab.

Ütleb: "Tütroke, ma sind ju
kaitsen, kullakallis –
ööga sinuta ma muutuks
kurvastusest halliks."

Ühe silma vahelt piilun,
küll on ikka kena
minu oma armas-kallis
päris, päris ema.

Triin Loosaar

Kolm soovi

Sten Roosi võistluse auhinnatöö

Ü

kskord elas pois Jüri. Ta oli veel päris väike. Ühel südatalvepäeval läks poisike jalutama.

Oma jalutuskäigul märkas Jüri teel üht lille. See oli väga ilus lill. Pois viis selle koju vaasi. Korraga oli lill kadunud ja peenike hääl küsis: „Jüri, miks sa kurb oled? Kui sa tahad, täidan kolm sinu soovi.“

Jüri vastas: „Ma soovin olla suurem! Ma soovin endale isa! Ma soovin endale sõpru!“
Ingel lausus võlusõnu ja poisi soovid täitusid.

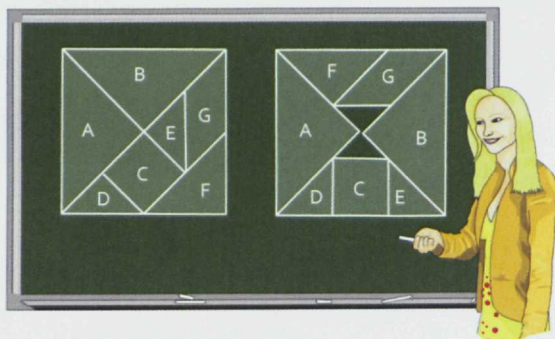

Lembitu mõistatus

#16
04.2010.

Kunstiõpetuse tunnis joonistas õpetaja Kleebika tahvlile kaks erinevatest elementidest koosnevat ruutu.

Mõlemad paistsid sama suured ning koosnesid täpselt ühesugustest tükkidest, ent üks ruutudest oli keskelt tühi. Kuidas on see võimalik?

Eelmine mõistatus

Eelmise mõistatuse lahenduseks on, et karu oli valge. Tuudor sai mööda kirjeldatud teekonda liikuda vaid põhjapoolusel, seega pidi tegu olema jääkaruga.

Seekordse vastuseni jõudmiseks on terve kuu - lahendus koos uue mõistatusega ilmub järgmises ajakirjanumbris.

www.
Maagiline Maailm.net

Mõistatuse tegi Ande

1 Luksemburgi ametlikeks riigikeelteks on prantsuse, luksemburgi ja

- a) Inglise keel
- b) Saksa keel
- c) Hollandi keel

2 Võsaülalt kutsutakse meil ka

- a) Külmalilleks
- b) Jäälilleks
- c) Lumelilleks

3 Nõmme lastekoori 15. sünnipäevaks valmiv plaat kannab nime

- a) Nõmme lapse laulud
- b) Nõmmelille laulud
- c) Hea lapse laulud

4 Heategevusliku teatejooksuga toetatakse

- a) Lastekodusid
- b) Liikumisvõime kaotanud lapsi
- c) Spordikoole

5 Nuku- ja Noorsooteatri „Keskkoolimuusikalis“ mängib meespeaosalist lisaks Ott Leplandile ka

- a) Jaagup Kreem
- b) Marten Kuningas
- c) Kristjan Kasearu

6 Chubby Checkeri hüüdnimeks oli

- a) Mister Twister
- b) Mister X
- c) Mister Muster

7 Täiskasvanud inimene vajab päevas vett umbes

- a) 200 grammi
- b) 12 liitrit
- c) 2 liitrit

8 Vanim suurkoovitaja elas ligikaudu

- a) 31 aastat
- b) 3 aastat
- c) 13 aastat

■ Vastused leiad sedasama ajakirjanumbrit tähelepanelikult lugedes! Õigete vastuste saatjate vahel loosime välja UUSI RAAMATUID! Ootame vastuseid toimetusse hiljemalt 5. juuniks 2010.

Ajalootunnis ohkab Juku: „Miks ma küll ei sündinud aastal tuhat kümme!“

„Miks see sind nii kurvastab, Juku?“ imestab õpetaja.

„Mõelge ise, õpetaja: ajalootunnis oleks siis ju tuhande aasta jagu vähem sündmusi vaja ära õppida!“

„Õpilased, täna tuletame meelde, mis on lauses alus ja mis öeldis,“ teatab emakeele õpetaja. „Juku, palun moodusta üks lause, milles oleks nii alus kui ka öeldis!“

„Õpetaja on imekaunis!“ hüüab Juku.

„Ja mis on selles lauses aluseks?“

„Aluseks... aluseks on tahtmine head hinnet saada!“

„Jälle said sa ajaloo kahe!“ kurjastab isa Juku päevikut uurides. „Miks sa ei võiks vahel ka mõne parema hinde koju tuua?“

„Ma ei saa sinna midagi parata, paps,“ tunnistab Juku kurvalt. „Õps küsib minult kiuste ainult selliseid asju, mis on toimunud siis, kui mind veel olemaski polnud!“

„Ütle, isa, miks peastarvutamine on palju raskem kui näppudel arvutamine?“ küsib väike Juku.

„Mm...“ jääb isa mõttesse. „Ma arvan, et see on sellepärast nii, et näppe on meil palju, aga pea ainult üks.“

„Ema, ütle ausalt: kas ma ikka olen sinu poeg?“ uurib Juku.

„Mis jutt see on, Juku!“ pahandab ema. „Muidugi oled sa minu poeg!“

„Aga miks siis kõigil mu riietel on õmbluse küljes silt „Made in China“?“

„Isa, kas ma tohin täna entsüklopeediaga kooli minna?“ küsib Juku.

„Ei, poeg!“ teatab isa karmilt. „Sa lähed kooli bussiga nagu kõik teised lapsed!“

„Juku, kas sa ei võiks mulle mõnikord ka korralikult vastata?“ küsib ema. „Miks sa alati pead mu küsimustele küsimusega vastama!“

„Missuguse küsimusega?“

„Isa, miks korvpallurid on kõik nii pikka kasvu?“ uudistab Juku.

„Sellepärast, et siis mahub neile rohkem reklaamikirju särgi peale!“

„Ema, miks sa jälle minu peale pahane oled?“ imestab Juku. „Nüüd on ju lugemise aasta ja mina pole täna päev otsa midagi muud teinud kui ainult raamatut lugenud!“

„Seda küll, Juku, aga teised pere-liikmed tahavad ka ju WC-s käia...“

Juku on kodus haigevoodis ja pinginaaber Ants tuleb teda vaatama.

„Oi, kui lahe, et sa külla tulid!“

rõõmustab Juku üle toakse esikusse kiigates. „Ära nüüd viida aega, tule kohe minu tuppa!“

„Aga mul on jalad mustad...“ pomiseb Ants.

„Oh, sellest pole midagi – sul on ju saapad jalas!“

Juku tuleb koos sõpradega koju ja küsib: „Ema, ega see sind ei sega, kui me poistega elutoas tähtede sõda mängime?“

„Aga Juku, te pidite täna ju hoopis Antsu pool mängima?“

„Jah, pidime küll, aga Antsu emal olid kõik rahustid ja isegi palderjan otsa saanud...“

„Kas tead, isa: õpetaja rääkis, et inimene oskab oma ajust kasutada ainult üht kümnendikku!“ teatab Juku koolist tulles.

„Ah soo?“ kergitab isa kulmu. „Ei tea, milleks siis seda teist kümnendikku üldse vaja on?“

KEVAD

SUUSAILM? -

KEHV

AASTA-

RINGSILT

SÜGIS

SUVI

TALV

Kilpkonn Hiilgav

I koht tänavusel Sten Roosi muinasjutuvõistlusel

Sadu, võib-olla isegi tuhandeid aastaid tagasi asus kusagil kaugel maal Rõõmuorgude ja Heaolümägede taga mets, mille vanade kuusepuude taga oli koobas. Selles koopas elas karu, kes oma kuldsed aastad ammu maha maganud oli. Mesikäpp tuli oma urust välja vaid siis, kui oli vaja minna sööma või tooma heinu, mis teeksid aseme pehmemaks.

Ühel päeval ronis karu jälle oma pesast välja, et puusad magades valusaks ei jääks. Päntajalg – nii teda kutsuti – kõndis aasale, et seal t kõrsi koguda. Karu ümises ja mõlgutas mõtteid, kuni järsku – midagi kõva ja libedat liigutas tema talla all. Karu vaatas ehmatusena maha ja oma suureks üllatuseks nägi ta seal kilpkonna, kes talle etteheitvalt otsa vaatas. Päntajalg tõstis jala üles ja kilpkonn pääses ta suure käpa alt välja.

„Sina, vana karu, vaata ikka ette, kuhu sa oma arust astud! Mõttele, kui sa oleksid mu kallil kilbil katki teinud!“ judistas kilpkonn hirmust õlgu.

„Minu pehme käpa all ei oleks sul midagi katki läinud. Ja pealegi ei oleks ma oma magusamates unenägudeski osanud ette kujutada, et aasal lippab, uss hambus, ringi kollane kilpkonn,“ vastas Päntajalg.

„Ära mõnita siin midagi! Kas sa arvad, et kilbid on tänapäeval maru odavad? Selline kallid ja hinnaline Dolce & Gabbana kilo maksab turul pataka metsavaluutat.“

„Milleks sulle metsas D&G?“ imestas karu nii, et lasi oma taguotsal maapinnale kukkuda.

Kilpkonn, kes uuris end samal ajal veelombist, hakkas halama: „Mõra, mõra! Oh, sa vana tolvana, lõhkusidki kogu mu au ja hiilguse ära!“

Hiilgav pidas hingetõmbepausi ja jätkas: „Maksad kogu kupažuse kinni, pluss paigalduskulud!“

„Kuidas ma saan sulle tasuda – oma meevaruhud olen ammu ära söönud?“ arutas karu.

„Keda huvitab mingi mesi! Sul tuleb metsapanka minna ja laenu võtta. Siis otsid üles rebase, kes toob naabermaalt kilpe, mis on minu väärilised. Kui sa sellega hakkama ei saa, kaeban su peale loomade kuningale.“

„Laenu, laenu,“ mõnises karu. „Kes seda mulle annab?“ Siiski ei vaielnud ta vastu, vaid läks ülesannet täitma.

„Kuidas rumalat kilpkonna õpetada?“ murdis ta tee peal oma pead.

„Oot-oot,“ tuli tal hea mõte. „Tõestan Hiilgavale, et ta oma kilp on etem kui mingi kuldne kest.“

Karu pööras ringi ja tatsas kilpkonnale järele, püüdes hiilida nii, et teda ei nähtaks.

Hiilgav, kes ikka veel ahastas oma kaotuse pärast, oli vahepeal tükikesi maad edasi vudinud. Kui ta korraks peatus, et hinge tõmmata, raksatas järsku tema kõrval kõige jämedam puu. See murdis, nagu oleks tegu viletsa vitsaga, ja langes – oh õnnetust! – kilpkonna peale.

„Nüüd on lõpp!“ jõudis kilbiline mõelda. Aeglaselt avas ta oma silmad ja uuris ümbrust. „Kas ma olen nüüd loomade paradiisis?“ küsis ta, kui nägi enda ees karu.

„Sa oled elusam kui enne!“ ütles Päntajalg. Karu võttis kilpkonna sülle ja viis lombi äärde. „Vaata, mitut mõra sa nüüd näed?“

Kilpkonn uuris ennast, pöörates kord üht, kord teist külge, kuid ühtki mõra ta ei leidnud.

„Näed nüüd, et ehtne kilp on parem – ei maksa ennast võõraste sulgedega ehtida,“ lisis karu, kes oli rahul, et võis lõpuks mugavalt oma koopasse lesima minna.

Sellest peale jäi kilpkonn ustavaks oma tavalisele kilbile ega kurvastanudki väga, kui teda enam Hiilgavaks ei kutsutud.

Juuro halb harjumus II

Loodusõpetuse tund oli

Potiste kooli õpilaste jaoks alati kõige ebameeldivam, kuigi paljud lapsed arvasid, et aine ise on väga huvitav. Väga palju sõltub aga õpetajast ning loodusõpetust andev Juuro oli kõige ebameeldivam inimene, keda Potiste kooli õpilased kunagi kohanud olid.

Ühel ilusal kevadpäeval tabas lapsi aga suur üllatus, kui nad leidsid klassi sisenedes eest NAERATAVA Juuro. Naeratus oli küll õige kerge, ent kahtlemata oli see õpetaja näol olemas. Kohe hakkasid 5A klassi õpilaste südamed ärevalt põksuma – ei võinud ju teada, millised kurikavalad plaanid pedagoogi näo naerule olid venitanud. Suvevaheajani olid jäänud vaid loetud nädalad, äkki plaanis õpetaja nende aastahinde mõne ootamatu kontrolltööga ära rikkuda?

Vaikides istuti oma kohtadele, piiedes siiski pidevalt Juurot. Kell helises tundi. Tervelt viis minutit ei juhtunud mitte midagi, õpilased nihelesid ebamugavalt ning Juuro naeratas endiselt eemalolevalt.

„Ilmselt on ta lihtsalt hulluks läinud,“ mõistis Uinu lõpuks ning vajus magusasse unne.

Kui ka järgmisel kolmel minutil midagi ei muutunud, kaotas Ehmund lõpuks kannatavuse. Hirmunult tõusis ta püsti ning põgenes klassiruumist. Mõne hetke pärast võisid aknapoolses reas istuvad lapsed näha kodu poole jooksvat klassivenda.

„Õpetaja, mis teil viga on?“ küsis Sibülle lõpuks.

„Mis mõttes?“ virgus Juuro oma naerata-ebamaisest olekust.

„Noh, te lihtsalt naerata, istute tardunult ja vahite tühjusse. Tund on aga juba kümme minutit kestnud,“ selgitas tüdruk.

„Ah see,“ sigines naeratus taas pedagoogi näole. „Ma mõtlesin välja!“

„Mille te välja mõtlesite?“ ei saanud õpilased enam midagi aru.

„Mäletate, me tegime aasta alguses ühe võistluse. Lembitul oli kaks tikutoosi, üks neist tühi ja teine täis. Ta raputas kordamööda toose ja ma pidin ära arvama, kumb neist on täis. Kuna ma arvasin kaks korda järjest valesti, siis leppisime kokku, et ma ei tee enne teie tundi suitsu.“

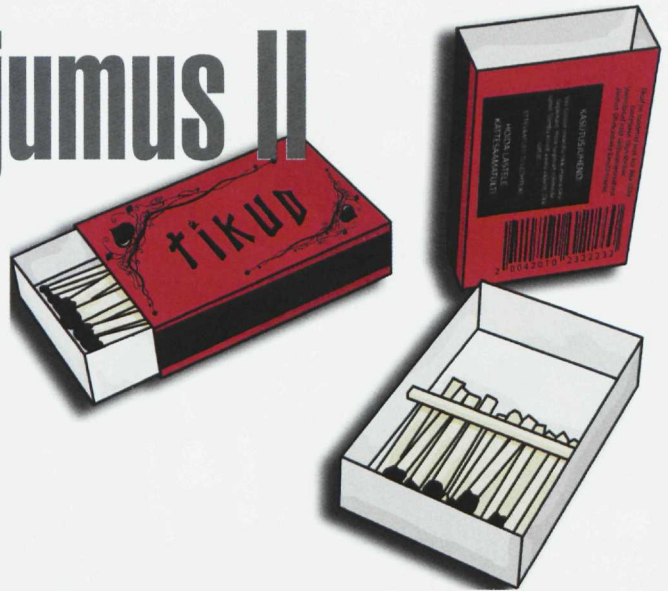
Klass noogutas üksmeelselt – kuidas saanuksidki nad selle ära unustada!

„Täna hommikul mõtlesin ma välja, kuidas Lembit seda tegi!“ jätkas Juuro võidukalt. „Tegelikult olid mõlemad tikutopsid tühjad, ent tal oli kuhugi varrukaspeidetud täis toos. Ja see tegigi raputamisel häält. Niisiis, kuna tegu oli sohiga, siis see ei loe ja ma võin jälle rahumeeli enne teie tundi suitsetada!“

5A klass oli täiesti tummaks löödud, õpetaja näole sigines aga taas naeratus.

Lembit ei kaotanud aga pead: „Noh, nii oleks võinud ju tõesti teha, aga mingit sohki seal ei olnud.“

„Kuidas nii?“ kadus muie Juuro näolt.

„Me võime ju uue võistluse teha!“ hüüatas Cassandra.

„Olgu,“ venitas õpetaja, „aga seekord tuleb tikutoosid ka avada ja tõesti näidata, et üks neist on tühi ja teine täis.“

„Sobib,“ rõõmustas Lemps, kes oligi juba koolikotist kaks tikutoosi välja otsinud.

Poiss läks klassi ette ning avas mõlemad topsid, näidates neid nii Juurole kui ka kogu klassile: „Nagu näete, on üks toosidest tõepoolest tühi ja teine täis.“

Kindluse mõttes sulges poiss toosid ning raputas neid kordamööda. Täis tikutopsist kostis krabinat, tühjast mitte.

Lembit asetas tikutopsid õpetaja ette lauale: „Valige nüüd, kumb toosidest on täis ja kumb tühi.“

Juuro mõtles hetkeks ning osutas seejärel enesekindlalt topsile, mida poiss oli tõepoolest täis toosina demonstreerinud ning millest oli ka krabinat kostnud.

„Olete te kindel?“ küsis Lemps ning Juuro noogutas.

Aeglaselt võttis poiss laualt õpetaja valitud tikutoosi ning avas selle. Kogu klass nägi oma imestuseks, et tops oli täiesti tühi.

Seejärel haaras Lembit laualt teise toosi ning raputas seda. Kostus krabinat ning kui Lembit toosi avas, võisid kõik veenduda, et tikud olid just nimelt selles topsis.

5A klass oli võitnud endale taas suitsuhaisuvabad loodusõpetuse tunnid!

Kuidas Lembit seda tegi?

Sellest, kuidas Lembit Juuro eelmine kord üle kavaldas, saad lugeda jaanuarikuu ajakirjast.

Seegi kord oli Lembitul täis tikutoos kummipaela abil paremasse varrukaspeidetud ning just see tegi raputamisel häält. „Täis“ tikutoosi raputas poiss parema ja „tühja“ vasaku käega.

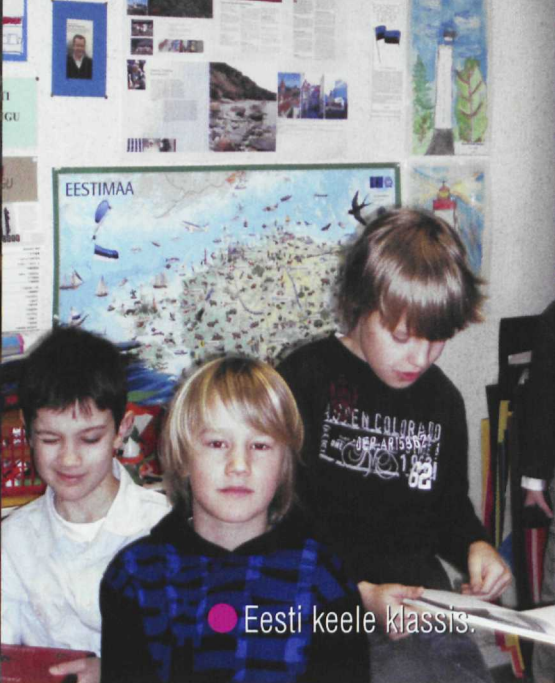
Et tikutoosi sisu näidata, oli Lemps topsid varem ette valmistanud, sisestades neisse pooleks lõigatud tikud ning kinnitades need ristuva tikuga. Kuidas täpselt, näed kõrvalolevalt jooniselt.

Mõlemad toosid olid täpselt samasugused, Lembit jälgis lihtsalt, kummalt poolt toosi avada. Ühelt poolt avades paistsid toosis olevad tikud, teiselt poolt avades aga mitte.

Mustkunstnik Ande

● Õpetaja Tiina Malt algklassilastega.

● Eesti keele klassis.

Lugemisaasta Luksemburgis

Lugemisaasta paneb lapsed lugema ja kirjanikud ringi rändama. Minul õnnestus märtsikuus kohtuda koguni Luksemburgis elavate eestlastest raamatusõpradega.

Kui meie, eestlased, oleme harjunud oma maad väikeseks nimetama, siis luksemburglased ei tee väikestest numbritest numbrit: Luksemburgi Suurhertsogiriik on küll Eestist palju pisem – territooriumilt vaid 2586 ruutkilomeetri suurune, nii et umbes Jõgeva maakonna mõõtu – ja elanike arv jääb poolest miljonist alla-poolle, aga kõik, mis röömsaks eluks vajalik, on maal olemas. Lisaks 12 ministrile valitseb riiki suurhertsog Henri, kellel on ilusa kuningliku nimega abikaasa Maria Teresa ja viis last.

Aga selge see, et ega üks korralik riik ei saa hakkama ka ilma eestlasteta! Luksemburgis on meie kaasmaalasi kolme ja poolesaja ringis. Enamjagu neist on seotud Luksemburgis asuvate Euroopa Liidu asutustega (Euroopa Komisjon, Euroopa Parlament, Euroopa Kohus jt) ning kuna tegu on noorte ja noorepoolsete inimestega, siis on teadagi nendega kaasas ka lapsed. Ning muidugi nühivad lapsed koolipinki ka Luksemburgis. Koolitee, muide, algab seal juba 4 aastasel! Eelkooli nimetatud asutus on küll üsna lasteaiamoodi, kuid sealgi õpitakse iga päev midagi uut.

Luksemburgi eesti lapsed õpivad 1. Euroopa Koolis kas prantsus- või ingliskeelses seksioonis. Näiteks Helene, kelle kodus mulle lahkelt peavarju pakuti, õpib prantsus-

keelses rühmas, ta vanem vend Jonas aga ingliskeelses osakonnas. Prantsuse keel on Luksemburgis ametlike asjade ajamise keeleks, kuigi riigikeelteks on veel ka saksa ja luksemburgi keel (letzebuergesch). See aga ei tähenda, et eesti lapsed võiksid oma emakeele sootuks unustada: neil kõigil on nädalas 3 – 5 eesti keele tundi. Noorematega tegeleb õpetaja Tiina Malt, suuremaid õpetab tema abikaasa Alo Malt. Nendel lastel, kelle üks vanematest pole eestlane, on arvatavasti veidi raskem eesti keeles asju ajada, kuid õpetaja Tiina teeb lisaks keeleõpetusele nendega igasuguseid põnevaid asju – lavastab väikesi koolinäidendeid ning juhendab lapsi kunstõpetuseski. Aktsenti pole ühelgi õpilasel ja kodu-eesti eluga ollakse igati kursis. Eesti keele klassis on oma väike raamatukogu, kus, muide, võib ka Hea Lapse numbreid lehitseda.

Luksemburgi 1. Euroopa Kool koosneb paljudest hoonetest ja laiub väga suurel alal (väidetavalt on kooli territooriumil pikkust 3 bussipeatuse jagu!) ning raamatukogusidki on seal õige mitu: põhjamaade oma ükski paistis olema sama suur kui tavakooli auala... Kord olevat koolis üsna range ja turva-nõudedki karmid: külastuse ajaks pidin oma ID-kaardi turvärele kätte hoiule andma. Aga nii lastel kui ka õpetajatel olid näod rõõmsad ja tuju hea – küllap neil on oma „riigis“ tore tegutseda!

Luksemburgi eestlastel on oma muusikastudio ja väike-laste muusikaring, ning muusikaõpetaja Anneli Aken kinnitas, et kohalik mudilaskoor harjutab juba hoolega, et 2011. aastal tulla Tallinnasse üldlaulupeole. Lehitame siis kõik järgmise laulupeo rongkäigus marssivatele Luksemburgi laululastele!

Leelo Tungal

● Katria mängib koolinäidendis hernetont Ernestiinet.

Luksemburgi

1. Euroopa Kooli

4. klassi õpilased kirjutavad

Minu mõtted emakeelest

Eesti keel pole väljasurnud keel, sest seda on paljudes kohtades võimalik õppida ja paljud inimesed räägivad eesti keelt. Minu arust on eesti keel ilus keel ja eesti keeles kõlavad laulud väga ilusti. Ma olen Eestis sündinud ja seal lasteaias käinud, aga koolis olen ma ainult Luksemburgis käinud. Minu arust on eesti keelt lihtne õppida, kui sa oled ise eestlane. Ma mõtlen, et kui ma suureks saan, siis ma lähen Eestisse. Eesti keel ei tohiks kunagi välja surra.

Kadri Riikoja

Kuldnoka laul (Uuem rahvalaul)

Lai ilm kadus ära.
Kuhu lai ilm kadus?
Kõik läind supermarketisse.
Mis sai supermarketist?
Rahvas ostis selle tühjaks.
Rahvas rikas rahulik,
härрад ülikondadega.
Mis neist sai?
Mis neist sai?
Reisisid Ameerikasse.
Kääks!

Helene Tuhte

Nils Kuhn

Tristan Uibo

Minu Eestimaa

Eestimaa on minu kodumaa. Sealt tulen mina, minu õde, vanemad ja vanavanemad. Eestimaa on koduks nii eestlastele kui ka välismaalastele. Eesti on maa, kus on säilinud palju vanal ajal tehtud asju. Eestlased hoiavad ja kaitsevad seda maad vaenuvägede eest. Eesti pole küll väga suur maa, aga ta on tugev maa. Eestlased on aastasadu kaitsnud seda maad ja peaksid seda tegema ka edaspidi.

Diana Õpik

Minu ema

Minu ema
on nii kena.
Ta peab tube tuulutama,
pesema ja koristama.
Tema ees, mina taga.
Minu ema ülesanded
pole minu ettekanded.

Taniel Kraavi

Miia Kurm

Olen Nõmmelill!

Mina käin laulukooris, mille nimi on **Nõmmelill**. See koor tegutseb Nõmme Kultuurikeskuses. Meie kooris on 40 laulust täis tüdrukut, kes õpivad 2. – 5. klassis. Soovijad saavad lisaks laulmisele mängida imelise kõlaga käsikelladel. Me kanname uhkusega kauneid Kadrina rahvariideid. Nõmmelille koorijuh on Inna Kopli, käsikelli õpetab mängima Inna Lai. Käimas on koori

15. aasta: Nõmmelill on sama vana Hea Lapse ajakiri. Oleme esinenud väga paljudes kohtades: koolides, kirikutes, lasteaedades, laevadel ja isegi presidendilossis. Ka laulu- pidudel on väga vahva!

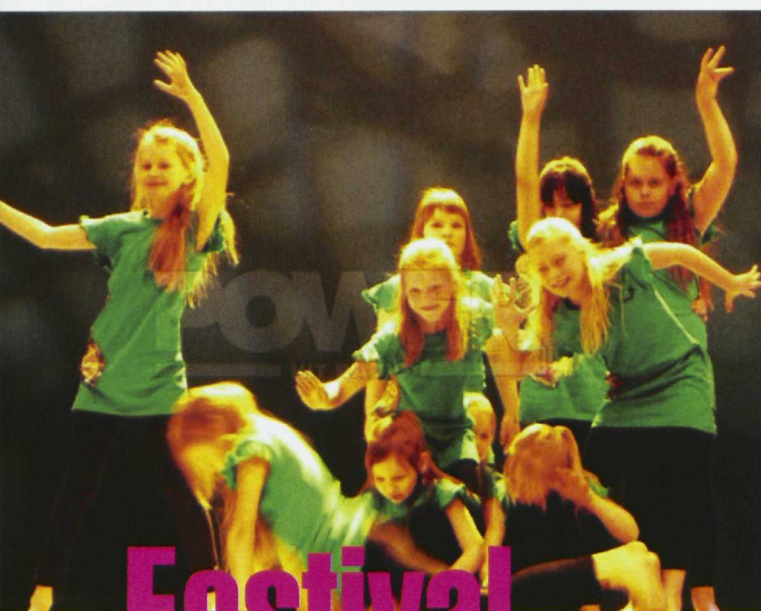
Meie kooril tuleb sünnipäevaks välja plaat „**Hea lapse laulud**“. See plaat saabub ka sama ajakirja, mida sa loed, toimetusse. Võib-olla saad just sina meie plaadi auhinnaks? Üks raamat koos plaadiga meil juba on ja selle nimi on „**Väikeste asjade valgus**“.

MEIE KOORI TÜDRUKUTEST:

- 1. Meile maitsevad puuviljapastillid Nõmme kommipoest.
- 2. Me oleme lõbusad ning ei mossita, sest see on võimatu. Ikka tuleb keegi ja teeb tuju rõõmsaks.
- 3. Ei meeldi laule koori ees üksi laulda.
- 4. Enamik ei hiline ega puudu peaaegu kunagi.
- 5. Armastame oma koori, õpetajat ja laulmist.

Tule Nõmmelille ja tunne koos meiega rõõmu muusikast.

Anni Sikk,
4. aastat nõmmelillane

Festival Koolitants 2010 lõppes naeru, tralli ja auhindadega

Jürikuu alguses toimus Tallinnas festivali Koolitants 2010 lõppkontsert. Igas vanuseastmes ja kategoorias kuulutati välja 2 – 3 nominenti ja nende hulgast laureaat, väljaarvatud tänava-, naeru- ja eesti-teemaliste tantsude kategooriates, kus anti välja nominendid ja üks laureaat kõigi vanuseastmete peale. 29. juunist 4. juulini toimub Suure-Jaanis Koolitantsu suvelaager. Sinna on oodatud kõik festivalil osalejad ja ka muud tantsu- imesed, kellel on vanust vähemalt 12 eluaastat. Festivali tulemusi saab imetleda Koolitantsu kodulehel: <http://www.koolitants.ee/?id=1915>

Foto: Rünno Lahesoo

Balletikool ootab uusi tantsujalgu!

Tallinna Balletikool on üks väga tore kool. Selles koolis õpivad 9 aastat sõbralikult koos õpilased alates viiendast klassist kuni neljanda kursuse lõpetamiseni. Praegu on koolis täpselt 100 õpilast. Kevadel lõpetab kooli järjekordne lend balletiartiste. **Maikvus ootame sisseastumiskatsetele poisse ja tüdrukuid, kes sellel kevadel lõpetavad neljanda klassi.** Õppetöö koolis on tasuta. Koolil on internaat .Tallinna Balletikooli lõpetanud võib näha lisaks Eesti Rahvusballeti ja „Vanemuise“ teatrilavadele Berliini, Zürichi, San Fransisco, Houstoni, Antverpeni ja mitmete teiste teatrite lavadel. Tule sisseastumiskatsetele ja õpi kaunist elukutset! Täpsemat informatsiooni Tallinna Balletikoolis õppimise kohta saad kooli kantseleilt **telefonil 6443 387.**

Suurkoovitaja

Suurkoovitaja on kõige suurem kurvitsaline, keda meil kohata võib. Justkui väiksemat sorti hani patseeriks heinamaal... aga nokk reedab, et see ei saa olla ükski teine lind. Sellist pikka ja kaardus nokka teistel pole. Tahtmatult tekib küsimus, kas see talle tüliks pole? Aga küllap on ta sellise nokaga harjunud ning oskab seda enda huvides ära kasutada. Tänu pikale nokale suudab koovitaja pehmes pinnases toitu hankida kuni 14 cm sügavuselt, millega teised samas elupaigas toituvad linnud hakkama ei saa. Hoidku vihmaussid vaid alt! Ka kõrge ja tiheda heina seest on toreda noka abil mõnus putukaid noppida. Nii et igati praktiline abivahend on see naljakas nokk koovitajale.

Suurkoovitaja armastab lagedat maastikku. Pesitsemiseks sobivad talle rannaniidud, heinamaad, lagerabad, aga ka põllumajanduslikud rohumaad, kui neid liiga intensiivselt ei

majandata. Sest olgugi koovitaja visa võitleja ja poegade kaitsja looduslike vaenlaste – rebaste, kährikute, kullide ja vareste vastu –, ega traktorite ja niidukite terade peale ei hakka isegi koovitaja nokk.

Koovitajad on häälekad linnud. Eriti vahvad on isaslindude trillerdused mängulennul, mil lind tõuseb kõrgustesse ning laskub sealt aeglaselt allapoole, trillerdades nii kõlavalt, et kõik ümberkaudsed heinamaad on muusikat täis. Need trillerid kostuvad asulatesse ja isegi äärelinnadesse ära. Need panevad õhu helisema nagu lõokese lõõritusedki. Suurkoovitaja saabus aprilli alguses ning sealtpeale on olnud võimalus tema trillereid nautida. Nüüdseks hakkab läbi saama ka põhjapoolsete koovitajate läbiränne ning meie omad on asunud pesitsema. Neid „omasid“ on ligikaudu 3000 paari.

Koovitaja peres on isaslinnul kandev roll. Kõigepealt valis

ta pesitsusterritooriumi, seejärel voolis oma kõhuga pesasüvendi. Kui emaslind on munad, mida on enamasti neli, ära munenud, aitab koovitajaisa neid võrdselt emaga haududa. Peale poegade koorumist aga koovitajaema pikalt koduste töödega ja laste kasvatamisega ei tegele, vaid jätab selle isa ülesandeks. Millega too muidugi suurepäraselt hakkama saab.

Siinkohal on huvitav meenutada, et inglise helilooja Benjamin Britteni kultusoperis „Koovitaja jõgi“ laulavad üldse ainult mehed, aga vaevalt Britten laulupartiisid meestele kirjutades koovitajate pereelu peale mõtles.

Lastekasvatamiseks läheb koovitajaisal juunis. Juulis saavutavad koovitajanoorukid lennuvõime, misjärel asuvad elama seltsingutesse ja parvedesse. Koos käiakse nii toitumas kui ka puhkamas. Ka hea ujumisoskuse on koovitajad omandanud, nii et enne lennuvõime saabumist on veekogude kaldail sellest oskusest ohu puhul suur abi.

Augustis hakkavad meie koovitajad juba rännuplaane seadma. Nende rännusihid on ju suhteliselt kauged: Aafrika idarannik ja Lõuna-Aasia. Euroopaski talvitub üle 420 000 koovitaja, aga need on enamasti põhjapoolse päritoluga. Ainuüksi Soomes pesitseb ju 40 – 60 000 paari suurkoovitajaid, ligi 20 korda rohkem kui meil! Soomes on suurkoovitaja

valitud isegi maakonnalinnuks, seda maa lääneosas Etelä-Pohjanmaa (Lõuna-Põhjamaa) maakonnas, mille keskuseks on Seinäjoki. Aga suurkoovitajaid pesitseb suur hulk veelgi kaugemal põhjas, nende lavila piir kulgeb Norra-Arhangelski-Obi lahe joonel.

Põhjapoolse päritoluga suurkoovitajate läbiränne kestab meil oktoobri alguseni. Nii võime aastast aastasse kohata samu tuttavaid koovitajaid, sest nende eluiga on suhteliselt pikk, vanim teadaolev suurkoovitaja on elanud üle 31 aasta vanaks.

Praegu kestab aga kevad täiel rinnal ning see on parim aeg, nautimaks suurkoovitajate helisevaid häälightsusi, mida on neil lindudel palju: kurb nuuksumine, lõbus trallitamine, vile ja flööti meenutavad hääled. Kui aga silmapiirile tekib midagi koovitaja arvates kahtlast, laseb ta käiku hoiatushäälightsuse: *kvi-vi-vi*, mille peale kohe reageerivad ka teised ümberkaudsed suurkoovitajad. Kui õnnestub suurkoovitajat ka lennul jälgida, hakkavad silma selle muidu pruunitähnilise linnu mustjas-pruunid hoosuled, säravvalge sabajuur ja vöödilise saba. Mõnikord lendab koovitaja aeglaste tiivalöökidega juskui luurates, teinekord jällegi kiirelt nagu part. Ta on lind, kes on täis üllatusi.

Peep Veedla tekst ja fotod

Praegu kestab aga kevad täiel rinnal ning see on parim aeg, nautimaks suurkoovitajate helisevaid häälightsusi, mida on neil lindudel palju: kurb nuuksumine, lõbus trallitamine, vile ja flööti meenutavad hääled.

DREAMWORKS®

SHREK

NÜÜJÜD JA IGAVESTI™

ALATES 4. JUUNIST

SHREK.COM

KESKKOOLIMUUSIKAL

HEA LAPS

Disney

HIGH SCHOOL MUSICAL

ON STAGE!

VIIMANE PEATÜKK

Valge ümbrik

Ma tõusin hommikul vara ja nägin, et õues oli veel pime. Läksin kööki, võtsin ülemiselt riulilt hommikuhelbeid ja hakkasin neid koos piimaga sööma. „Täna on viimane vaheaja päev,“ mõtlesin ma. Vaheaeg tundus nii lühike ja pealegi on juba uue veerandi esimesel nädalal matemaatikatöö. Ma harjutasin küll, kuid tavaliselt ei tule mul tekstülesanded välja. Pärast sööki pesin nõud ja asetasin hommikuhelbed ülemisele riulile tagasi. Ma arvasin, et võiksin natuke veel matemaatika korrata: võtsin matemaatika õpiku ja hakkasin õppima.

Kui otsustasin, et olen piisavalt lahendanud, lõin õpiku kinni ning panin selle musta, kollaste ja punaste lilledega koolikotti ning vaatasin aknast välja: oli juba heledamaks läinud, kuid nüüd oli hakanud vihma sadama. See ei valmistanud mulle mingit rõõmu, mul oli plaanis minna raamatukokku, kuid nüüd ma ei saanud enam minna, kuna vihmajope oli mul väikeseks jäänud ja vihmavari läks tänu Merike-sele katki. Merike on minu kolmeaastane õde, kes võib vahel olla väga tüütu, kuid ta on siiski armas.

Korraga tuli mul meelde, et täna on kuu kolmas pühapäev ja kuu kolmandal pühapäeval saabub Riidu külla post, ja see tegi mind uuesti rõõmsaks, sest Riidu külas käib post väga harva. Panin jalga kummikud, tegin ukse lahti ja jooksin väravani, siis avasin vaba halli, roostes ja krigiseva postkasti. Seal oli kolm ümbrikku ja ajaleht, võtsin need välja ja läksin tuppa tagasi. Istusin kõõgilaua taha ja katsusin märjaks saanud ümbrikke kuivatada. Õnneks õnnestus mul kuivatada nii, et vähemalt saatja nimi oli näha.

Kahe ümbriku peal oli kirjas isa kolleegi nimi, nii et panin talle need koos ajalehega kirjutuslauale, siis võtsin kolmanda ümbriku ning nägin, et sellel oli ainult minu nimi peal, muidu oli see lihtsalt üks valge ümbrik!

Ma avasin selle ettevaatlikult ja võtsin välja paberi ja midagi, mis oli kollakasse paberisse mässitud. Uurisn paberit, kuid sellel polnud midagi kirjas. Ma pöörasin paberi ümber, kuid ka seal ei olnud midagi kirjas. Siis avasin mütsaka. Vanasse kollakasse paberisse oli mässitud üks vana ilus valge sulg ja üks pudel, mille sees oli mingi kollakaspunane vedelik. Pudeli peal oli kirjas suurte mustade tähtedega TINT ja väiksel nurga peal: AASTA 1889.

Ma imestasin, kui nägin pudeli vanust. Läksin, pudel, kiri, ümbrik ja sulg käes, vaikselt oma tuppa. Ma panin kõik

Marit Asula (Huvikeskus Kullo arhiivis)

neli asja laua peale, istusin ise laua taga, võtsin sule kätte ja tegin pudelikorgi lahti, siis panin sule väga ettevaatlikult pudelisse ja kirjutasin paberile oma nime. Midagi erilist ei juhtunud, ainult tint ei olnud kollakaspunane, vaid süsimust. Ma arvasin, et see ei olnud lihtsalt tint ja sulg, vaid mingi seos pidi sellel salapärasel ümbrikul ja paberil selle tindiga

olema, mitte sellepärast, et need saadeti koos, vaid sellepärast, et keegi ei saada valget ümbrikut ja paberit sulle koos sule ja tindiga koju.

Niisiis tegin uue katse: panin suleotsa natuke tindi sisse ning kirjutasin samale valgele paberile ühe tehte: tint muutus jälle mustaks, kuid seekord ilmus tehte lõppu ka vastus, vähemalt ma arvasin seda. Ma võtsin kalkulaatori ning arvutasin: vastus oli õige. Ma tegin tehteid paberile veel ja veel ja aina raskemaid, mida isegi õpetaja ei oleks osanud arvutada, ja iga kord oli vastus õige. Ma uurisin veel ja veel seda ümbrikut ja seejärel paberit, aga ei midagi. Nii ma siis panin need sahtlisse ega muretsenud enam millegi pärast, sest minu kõige suurem mure oli murdud. Hiljem tuli välja, et ka minu kirjavead kadusid. Ja imesulg ja tint on mul praegugi alles.

Väike lumikelluke

Väike lumikelluke,
haprake ja tilluke,
pistab välja oma pea,
ta on helde, ta on hea.

Väike lumikelluke,
haprake ja tilluke,
muudkui kasvab, muudkui sirgub,
sinilillega ta virgub.

Väike lumikelluke,
haprake ja tilluke,
justkui laste mängulelu,
lühike on tema elu...

Kristiina Simulman
Tallinna 32. Keskkooli 4. klassist

Paula Fritze
Tallinna Vanalinna Hariduskolleegeiumi 5. klassist

Konnast, vaimustunult!

Aupaklik kummardus konnale. Konnast rõõmu tundmiseks on tohtu palju põhjusi.

Alates asjaolust, et konn on **puhta looduse tunnusmärk**. Konnatiik või konnaoja püsivad konnakeste elupaigana seni, kuni need pole reostatud ega kemikaalidest saastatud. Vesi, kus konni elab, on järelkult puhas! Konnale tuleks kummardus teha ka ta **ürgse päritolu** tõttu. Konnal kui **kahepaiksel** on teiste loomade seas eriline koht just seetõttu, et ta on esimene ja lihtsaima ehitusega **maismaa-selgroogne**. Kahepaiksete teke planeedile Maa toimus nimelt vähemalt 300 miljonit aastat tagasi!

Konn kui ime kehastus. Inimese silmis imeloomaks on konn saanud tänu kahepaiksusele ja muundumisele.

Muinasjuttki räägib sellest, kuidas konn äkitselt printsiks muutub. Põhja Konn oli aga vanade eestlaste oma võimas salarelv, kes magas ürgkoopas ja ärkas ning tuli oma rahvale appi, kui kümme tuhat meest teda üheskoos ussisõnadega kutsusid. Oma arengus **teeb konna vastne vees läbi moondumise**, mille tulemusel kalasabaga kullest saab neljajalgne, viievarbaliste jäsemetega loom, kes maapeal liigub edasi hüpetega.

Konnal on kolmekambriline süda. Ta kehas on kaks vereringet ning veri jaotub samuti nagu inimeselgi arteriaalseks ja venoosseks. Konn hingab kopsudega, kuid vere küllastumine hapnikuga toimub mitte üksnes kopsudes, vaid ka läbi naha. **Rohukonn** näiteks saab enam kui kolmandiku ja **veekonn** üle poole hapnikust läbi oma naha. Väljahingamisestki toimub lõviosa naha kaudu.

Häid liikumiseid konnal! Vees on konn eriti osav liikuja. Ta tagajalad on esijalgadest pikemad ja nende varbaid ühendavad ujunahad. Konna jalgade tööd jäljendades õppis inimene vees edasi liikuma. Rinnuliikumine ongi **konnaujumine**. Maapinnal liikumisel on

konn kohmakam. Väikesel loomal on vähe vaatevälja, kuid lahenduseks on **konnahüpped**. Pikkade tagajalgadega üheaegne tõuge ja kiilukujuline keha viivad konna edasi, volksatustega üle takistuste. Tagajalgadel on lisaks täiendav piirkond – kand, mis elastse vahelülina pikendab lihaste toimet hüppel. Näiteks rohukonna liikumiskiirus kuival on 3-4 meetrit minutis ja ühe päevaga läbitud teekond võib olla 1,5 kilomeetri pikkune.

Proovi teha konnahüppeid! Mõõda öves endale välja 9 meetri pikkune vahemaa. Tee sügavkükist, kätega hoogu andes, konnahüppeid, vähemalt 3 seeriat järjest. Peale iga hüppeseeriat kõnni tagasi alguspunkti. Loe ära, mitme hüppega jõuad lõppu.

Vahetunnimänguks – konnamängud

Jökke – kaldale!

(Saarde)

Maapinnale joonistatakse 2 paralleelset joont, mis tähistavad jõge. Mängujuht annab järjest käsklusi: „Jökke! Kaldale!“ Mängijad peavad hüplema täpselt käskluste järgi – joonte vahele ja välja. Valesti hüppaja lahkuv mängust. Mängu võidab viimaseks jäänud hüppaja.

Konn

(Urvaste)

Konnamängija kükitab, põlved laiali, asetab käed seestpoolt jalgu pihkudega maha ja katsub end kätele surudes (jalgu maast lahti tõstes) tasakaalus püsida. Osav konn suudab kätel käiagi.

Allikad: Aleksander Kalamees. Eesti rahvamänge. 2007, lk 30 ja 22; Loomade elu 5. Kahepaiksed ja roomajad. Valgus, 1985.

Maire Sirel,
Eesti Südameliit

KUIDAS SUL
EKSAM LÄKS?

VÕIMSALT.
KÕIK ÕPETAJAD
ON SILLAS.
PALUSID .....

	rõngastega planeet	läte tema	uinumist soodustav vahend	2. noot	nelja- päev
	→	▼	▼	▼	▼
	▼				→ valge kevadlill
		→ Georg Lurich Eesti		era- omandusse andma (võtma)	Anu
		→ 2 x täht ...mees sõdur		▼	▼
		Olaf			→ sport- mängus saavutatud punktid
					Inga
päris keeruline võimlemis- harjutus	langetatud puust jäáb järele ...	marinee- rimiseks kasutatav aine	nupukas kehaosa		
3.noot	▼	▼	Taavi	kala	
				võib-olla	
					Ellen Niit
		→ lamba hääliitsus spordikool		Harald	teie
		vanus		siili karv; kuuse leht	mära on ... hobune
	→		linnu kodu		
üks ookean			Riigikogu	Mait Metsanurk	muusiku
kaevama			vehklemis- relv	kõrgelt kukkuv jõgi	kirjamärk
inglise keeles					
milli- meeter	Eesti rahvatants				
	siiras				
	▼				
		→ meie planeet			
		puhkpill			
		Kristjan Palusalu			
				sisalik, kes oskab kõndida siledal seinal	
				gramm	
musketäri püss		mõtle ... , mitte kõhu- nabaga			
sekund					Mark Twain

Vastus saadatoimetusse! Parimatele lahendajatele muusikaline auhind!

Kell kõhus, ämblik taldrikul

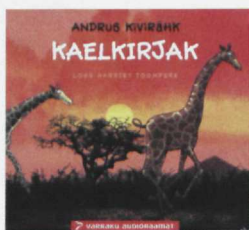
Kellele tundub igapäine toidulaud igavana, see võib saada häid mõtteid lõbusate roogade valmistamiseks **Sille Varblase** raamatust **“Lõbusad lastetoidud”**, mille avaldas nii laste kui ka emade rõõmuks kirjastus

Tammerraamat. Tavalisest kartulipudruportsust saab kena kella, kui sellele viinerid osutiteks juurde panna. Spagettidest tehtud ämblikuvõrgus ootab sõõjat kotletiämblik ja taimetoitlane limpsab keelt porgandist, kurgist ja redisest valmistatud auto. Iga retsepti juures on isuäratavad värvifotod, mis kutsuvad mõnusasti meisterdama. Söö või ise!

Kaelkirjakuraamat kutsub kuulama

Andrus Kivirähki jutust **“Kaelkirjak”** on ilmunud juba mitu trükki. Nüüd on sellest vaimukast loost võimalik osa saada ka neil, kes veel ise lugeda ei oska. Sarjas **“Varraku audioraamat”** ilmunud plaadile luges “Kaelkirjaku” näitleja **Harriet Toompere**. Mõnus täiendus iga lapse plaadikogule!

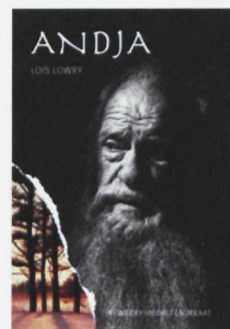
Säde ja Riks jagavad aiatarkusi

Piret Veigel ja **Alar Pikkorainen** tegid kahekesi ilusa ja õpetliku raamatu kõigile, kellele meeldib aias tegutseda. Kirjastuse **Valgus** uus lasteraamat **“Riks ja Säde, aiasõbrad”** pajatab kahe sõbra tegemistest. Säde on atsakas lepatriinu ja Riks Kuuteistkümmnes Nahktiivaline kõrvahark, kes pole tegelikult sugugi nii paha poiss, nagu inimesed arvavad. Mutukad pole õnneks kadeda loomuga ning jagavad heldelt oma teadmisi ka lugejatele. Nii et kui raamat läbi loetud ja pildid vaadatud, siis oled aianduses tükk maad targem! Raamatu lõpust leiad mõned tühjad lehed, kuhu võid suve jooksul kleepida enda avastatud taimi.

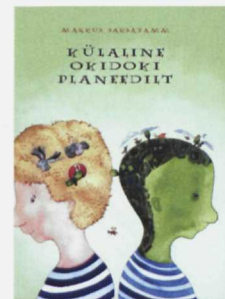
Andja ja ta õpilane

Kirjastuselt **Draakon & Kuu** ilmus uus raamat Newbery laureaatide sarjas. Ameerika kirjaniku **Lois Lowry** **“Andjat”** nimetavad kriitikud võimsaks ja väljakutsuvaks romaaniks. Raamat pajatab 12aastasest Jonasest, kes elab maailmas, kus puuduvad sõjad, valud ja hirmud. Ainus inimene, kes selles ühiskonnas hoiab mälestusi valust ja rõõmust, on Andja, ning Jonasest saab tema õpilane. Raamat, mille inglise keelest tõlkis **Kattri Ezzoubi**, on adresseeritud 12aastastele ja vanematele lugejatele.

Okidoki planeet? Okei, miks ka mitte!

Markus Saksatamme jututus **“Küladine Okidoki planeedit”** sobib lugemiseks kõigile, kes armastavad nalja, naeru ja absurdseid olukordi. Eesti poiss Gregor sõbruneb rohelise mehikesega, kelle nimi on Kuki ja kes oskab ka maapealseid probleeme lahendada okidokiliku kergusega. Üksjagu segadusi sellest küll tekib nii koolis kui ka kodus – aga kuidas siis muidu nalja saaks! Kirjastuse **Tänapäev** avaldatud raamatusse joonistas lõbusad ja värvikad pildid **Katrin Ehrlich**.

Aatomik uues kuues ja endises headuses

Aatomik on **Vladimir Beekmani** leiutatud tegelane, kelle seiklustest said lastena osa juba teie vanaisad-vanaemad. Aatomijõuga võib teadagi korda saata võimsaid tegusid, kuid kurjades kätes võib ta tekitada suuri katastroofe. Raamatu-Aatomik kuulub heade poiste kilda, aga igasuguseid sekeldusi on ta elus nii rohkesti, et (muide, tehnikaülikooli haridusega) kirjanik kirjutas temast koguni kaks raamatut: **“Aatomik”** ning **“Aatomik ja küberneetiline karu”**. Nüüd avaldas kirjastus Tänapäev mõlemad raamatud ühtede kaante vahel. Illustratsioonid on tuntud headuses – **Edgar Valteri** käega tehtud.

Vikerkaar, mis särab eelmisest sajandist tänaseni

Kui Helgi Tomberg asutas 1962. aastal Tallinna Ehitajate klubis laste laulu- ja tantsuansambli Vikerkaar, siis ei osanud keegi arvata, et Vikerkaar jõuab ka 21. sajandisse. Ometi särab tantsuvikerkaar siiani! Vikerkaare esimeste liikmete seas oli Helgi tütar Elo-Marika, kelle esitatud „On pühapäev tore päev“ sai raadio kaudu tuttavaks kõigile eestlastele. Nüüd juhib Elo-Marika Kongo koos Piret Miku ja oma tütre Mariliniga ise Vikerkaart. Mina otsustasin teha intervjuu Elo-Marika Kongo ja Marilin Kongoga. Küsimustele vastavad nii ema kui ka tütar.

🔗 Miks on Vikerkaar nii kaua püsima jäänud?

Marika: Arvan, et showgrupp on püsima jäänud tänu erilisele „Vikerkaare vaimule“, mis on meil aidanud üle elada ka kõige raskemaid aegu. 47 aasta jooksul on igasuguseid perioode ette tulnud. Seda kirkamalt tõusevad esile head ajad ja õnnestumised, mille taga on Vikerkaarest enesest võrsunud treenerid ja see seltskond, kes meil tantsimas käib. Ja meil käivad praegu fantastiliselt toredad inimesed.

Marilin: Minu meelest on Vikerkaar säilinud tänu oma asutajale Helgi Tombergile, Elo-Marika Kongole, Piret Mikule ja kõigile neile toredatele tüdrukutele poistele, kes on sellesse oma hinge pannud.

🔗 Millise artisti muusikat olete kõige enam oma tantsudes kasutanud? Miks?

Marika: Enim oleme kasutanud Michael Jacksoni ja Justin Timberlake'i muusikat, kuna nende lugudes on tantsuline element olemas ja iga lugu kannab endas teatud karakterit.

Marilin: Aastate jooksul on nii mõnigi Michael Jacksoni ja Madonna lugu ära lavastatud. Siiski ei vali me muusikat esineja järgi, vaid ikka selle järgi, mis inspireerib.

🔗 Kelleks tahtsite lapsena saada? Miks?

Marika: Lapsena esinesin alatasa – laulsin, tantsisin, mängisin klaverit, lugesin luuletusi, tegin akrobaatilisi etteasteid või võistlustantsu. Ju see artistiks-olemine mulle ikka väga meeldis. Aga teismelisena kadus mul äkitselt lavanärv ja pabistamine tegi mu esinemistele lõpu. Ja tore ongi, sest praegune treener-koreograafi töö istub mulle väga.

Marilin: Mina tahtsin saada lauljaks ja tantsijaks.

🔗 Kas olete ka oma vahel mõne tantsu asjus vaidlema läinud?

Marika: Mariliniga vaidlesime siis, kui tema oli 12 ja tantsis minu käe all, kuid kippus mind õpetama.

Marilin: Kui olin teismeline, kraaklesime päris palju. Praegu pigem ootame väga teineteise nõuandeid.

🔗 Mis on Vikerkaare edu sümbol?

Marika: Vikerkaare edu sümboliks pean looduslikku vikerkaart. Iga kord, kui see imeline loodusnähtus taevasse ilmub, satun tema lummusesse ja näen vaimusilmas kõiki meie tüdrukuid vikerkaarel tantsimas.

Marilin: Mingit sümbolit pole. Peab tööd tegema ja vaeva nägema

🔗 Milline on olnud läbi Vikerkaare ajaloo teie lemmiktants ja miks?

Marika: Seda peab küsima kas meie tantsijate või publiku käest. Võin küll öelda, et noorte lemmikud show- ja hip-hop-tantsud meeldivad mullegi, aga need pärlid, mis ka publikule meelde jäävad, on hoopis teistes stiilides.

Marilin: Lemmikuid on olnud palju. Mäletan, et kui olin väike 6aastane tüdruk, siis nägin ühte tantsu, mis oli võrratu! Teadsin, et kunagi saan ka mina seda tantsida. 12 aastat hiljem saingi. Tantsu pealkiri on „With love“.

🔗 Mida soovitate neile lastele, kes tahaksid millegagi tegelda, aga ei julge?

Marilin: Tuleb leida julgust. Ise ei kuku midagi sülle. Pärast kahetseda, et midagi on argusest tegemata jäänud – see sööb hinge seest.

Marika: Kõik me kardame midagi. See hirm tuleb endas ületada. Kaotada ei ole ju midagi, pigem ikka võita. Vikerkaarde on kõik tantsuhuvilised oodatud. Kui tahad tantsida erinevaid stiile, kogeda emotsioone, mida annavad lava ja rahvast täis saal, kui tahad toredat seltskonda, siis tule meie hulka!

Kellel tekkis suurem huvi Vikerkaare vastu, see leiab informatsiooni www.vikerkaar.net.

Sõrmiknukk

Ära unusta, et endiselt on käimas tuhande nuku projekt, kuhu oodatakse ka sinu nukku. Hiidlased on endale võetud ülesande juba täitnud. Nende 100 nukku olid märtsis näitusel Kärdla kultuurikeskuses. Kõik nukud on fantastiliselt huvitavad ja eripärased. Aitäh osavatele Hiiumeistritele! 1. juuniks, mil tähistame rahvusvahelist lastekaitsepäeva, rändavad külastajatele rohkesti silmarõõmu pakkuvad nukud Nurmenuku raamatukogust (Ehitajate tee 109a/2 Õismäel) Lastemuuseumisse. Ma olen kindel, et selleks ajaks on nukke juba rohkem kui pool tuhat, kui sina, Hea Lapse lugeja, ka sellele kaasa aidad. On kevad ja sinul aega üha vähem. Päike meelitab õue, loodusesse. Just seetõttu valisingi sulle meisterdamiseks hästi lihtsa nuku – sõrmiknuku. Seda nukku on sul kerge valmistada, kui sinu kodus on üksikuid sõrmikuid. Kurv küll, kuid kõik me kaotame aeg-ajalt kindaid.

Meiegi kodus on nii mõnestki lemmiksõrmiku paarist järel ainult üks. Ühele sellistest ma kujundasingi lõbusa tegelase pea ja leidsin, et triibuline kinnaskostüüm sobib talle imehästi. Pea valmistamiseks lõikas trikooriidest ketta, ajasin krookniidi sisse, täitsin mahulise vatiiniga ja tõmbasin niidi pingule. Nii saingi ümmarguse pea, mille kinnitasin sõrmiku kõige pikema sõrme külge. Sõrmiknuku valmistamiseks sobivad ka odavad töökindad. Valgetest sõrmikutest saab teha näiteks vahvad jänesed, hallidest hiired jne. Nuku käsitsemisel pane oma sõrmed hästi liikuma ja sinu nukk muutubki elavaks. Kui sõrmiknukke on mitu, saad nendega näidata nukkude kontserte. Soovin sulle päikeselist kevadet ja lõbusat nukumängu.

Lully Gustavson

Kokka ise! Kokka ise! Kokka ise!

Natuke tuleb veel koolipinki nühkida ning ongi kolm õndsat suvekuud ukse ja akna taga. Et oleks ikka rammu kooli lõpuni vastu pidada ning tõeliselt puhkust nautida, pakun kaks värvikirevat ja maitsvat retsepti, mida tasub kindlasti proovida!

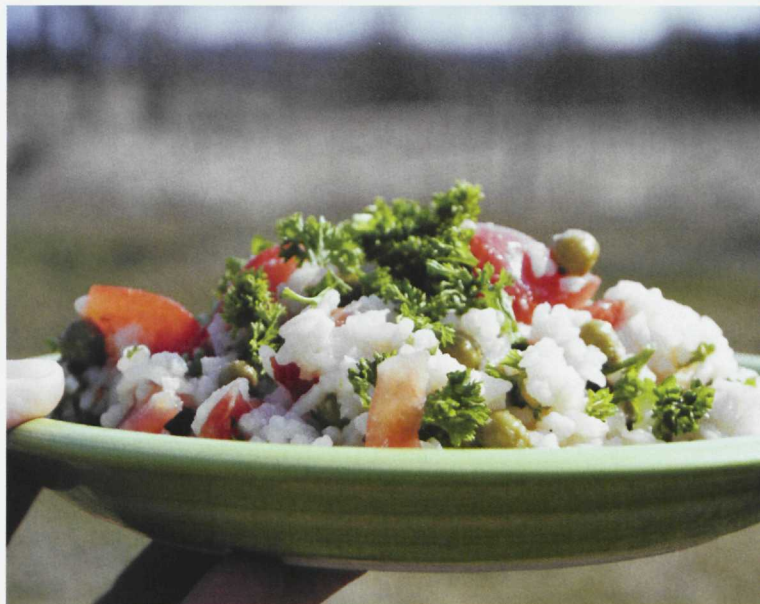
Lihtne riisisalat

See salat valmib tõeliselt lihtsalt. Kui aga tahad seda toitu veel rikkalikumaks ja värvilisemaks muuta, võid lisada näiteks rediseid, porgandit, värsket kurki ning miks mitte ka mõnda puuvilja, näiteks apelsini, kui sulle maitseb. Igatahes – julge katsetada!

Vaja läheb:

- 9 kuhjaga supilusikatäit keedetud riisi
- 2 tomatit
- pool purki konservherneid
- värsket maitserohelist
- kastmeks 4 spl oliiviõli, 1 spl äädikat, 1tl soola, natuke pipart

Sega suuremas kausis keedetud riis, tükeldatud tomatid, konservherned ja maitseroheline. Siis võta üks väiksem kaus ning sega seal valmis kastmematerjalid: oliiviõli, äädikas, sool ja pipar. Vala kaste salatile ning sega veel kord kõik läbi.

Porgandikook

Porgandit ei pea kasutama ainult suppides ja hautistes. Imekombel sobib see koostiselt väga mahlane ning A-vitamiinirohke juurvili vägagi hästi ühe lihtsa ja maitsva koogi sisse. Kook kadus ahjuvormist nii ruttu, et mul õnnestus endale ainult üks lõik haarata.

Vaja läheb:

- 4-5 keskmist porgandit
- 2 klaasi jahu
- 1,5 dl pruuni suhkrut
- 2 tl küpsetuspulbrit
- 1 tl soola
- 2 klaasi vett
- 1 spl kaneeli
- 1 tl sidruniekstrakti või riivitud sidrunikoort
- pool klaasi taimeõli
- 1 tl äädikat
- pealeraputamiseks pruuni suhkrut

Pese ja riivi porgandid. Sega kausis kuivad toiduained (jahu, suhkur, küpsetuspulber, sool ja kaneel), riivitud porgandid ning lisa määrjad toiduained (vesi, taimeõli, äädikas, sidruniekstrakt või sidrunikoort). Sega hoolikalt. Määri ahjupann õli või margariiniga ning vala tainas vormi. Raputa hoolega peale pruuni suhkrut ning pista vorm kuuma ahju 200 kraadi juurde küpsema, kuni kook on parajalt krõbe ning tikuga katsudes ei ole tainas enam nätske.

Disney muusikal jõudis laulu ja tantsuga Eestisse

Nuku- ja Noorsooteatri lavale jõudis märtsikuu lõpus Disney maailmakuulus "Keskkoolimuusikal" („High School Musical“), mis alates debüüdist Disney telekanalil USA-s on aina kuulsust korjanud nii kinoekraanidel kui ka teatrilaval. Eesti versiooni lavastas **Andres Dvinjaninov**, kunstnikutöö tegi **Riina Degtjarenko**. Peaosalist Troyd mängib **OTT LEPLAND** või **KRISTJAN KASEARU**! Naispeaosaja Gabriella rollis on **MARI RONIMOIS**. Veel teevad etendusel kaasa **Teele Viira** või **Marilyn Jurman, Getter Jaani** või **Jekaterina Nikolajeva, Silver Laas, Karel Tallermäe, Taavi Tõnisson, Ingrid Isotamm** või **Liivika Hanstin, Lee Trei** või **Agnes Aaliste, Andres Roosileht** ja paljud teised. Kaasa teevad Otsa kooli muusikud ja Tallinna Ülikooli koreograafiatudengid. Millest muusikalis lauldakse? Oma silm on kuningas – mis muud, kui ruttu kõik Nuku- ja Noorsooteatrisse!

Hea lugeja!

Kutsume Sind koos oma õevenna ja vanematega laupäeval, **8. mail kell 11 Mosaici** Perepäeval jagab Mosaici õhupalle Lotte, kellega koos kuulame vahvat muusikat ning meisterdame oma emmele emadepäeva kaardi. Koos meiega trallitab **Gerli Padar**. Kell 12 on aeg moeshow'ks – lapsed Laulu- ja Tantsukoolist WAF tutvustavad Lotte rannariideid ning laste endi poolt

disainitud rõivaid. Kell 12.30 – 13 pajatab lugusid nii lastekirjandusest kui Lotte-muusikali lauludest kirjanik ja ajakirja Hea Laps peatoimetaja Leelo Tungal. Kohtume Moetànava kaupluses aadressil **Veerenni 24**. Ütle vanematele, et kohale viib buss nr 3 ja 16 ning soovita auto parkida Baltika Kvartali parklasse, kus on parkimine tasuta!

Viies Teatejooks

toob heategevuseks kokku ligi 8000 last üle Eesti

Kui esimesest Teatejooksust 2006. aastal võttis kahes linnas osa 500 last, siis viie aastaga on Teatejooks kasvanud üle-riigiliseks heategevusürituseks. Viiendale Teatejooksule on oodata rekordiliselt ligi 8000 last ja noort 18 linnas, Teatejooksuga annavad lapsed oma panuse õnnetuse läbi liikumisvõime kaotanud laste raviks Haapsalu Neuroloogilises Teatejooks toimub 6. mail samaaegselt Tallinnas, Tartus, Pärnus, Haapsalus, Jõgeval, Kohtla-Järvel, Kuressaares, Kärdlas, Narvas, Otepääl, Paldiskis, Rakveres, Raplas, Sillamäel, Toilas, Viljandis, Valgas ja Võrus.

Kes soovib omalt poolt anda panuse laste eesmärgi täitumisele, saab teha annetuse aastaringiselt avatud Elioni heategevusnumbrile 900 7777 (kõne hind 35 krooni) ja SEB Pangas asuvale Haapsalu Neuroloogilise Rehabilitatsioonikeskuse heategevuskontole 10220055979011. Annetuste eest soovib HNRK rajada mängupargi, kus ratastooli kasutavatel lastel oleks võimalik muretuult ja lihtsalt mängida ning lihtsamaid tervisespordialasid harrastada. Lähem info Teatejooksu kodulehelt www.teatejooks.ee

PETSERI LASTE LUGEMISAASTA

Tere päevast! Kirjutame Venemaalt, Petseri Lingvistikooli Gümnaasiumist. Meil käis lugemisaasta puhul külas kirjanik Kauksi Ülle. Kirjanik andis ka tunni 4. klassis. Pildil on neljanda klassi õpilased koos kirjanik Kauksi Ülle ja eesti keele õpetaja Vally Tammega.

Aasta 2010 on lugemisaasta. Mulle meeldib eesti keeles lugemine hästi selgeks saada. Arvan, et see ongi tähtsaim eesmärk sellel aastal. Meeldib ka loetu üle arutleda, uurida vanasõnu, lahendada mõistatusi ja ristsõnu. Loeme palju ajakirjast Hea Laps, seal on nii mõnusad naljad. Rõõmus meeleolu ei lase väsimusel võimust võtta. Laulame, sest lauldes on kergem raskeid sõnu hääldada.

Mulle meeldib lugeda luuletusi. Püüan ka ise vahel luuletusi kirjutada. Minu lemmikaastaeg suvi. Miks, seda ütlen oma luuletuses.

Suvi

Puhas õhk, soe merevesi,
kauni suve meelde toob.
Üksinda või mitmekesi
rõõmsa meeleolu loob.
Suvi süütab lõkketule,
kaunid laulud kõlavad.
Ikka laagrisse sa tule,
ka sinu sõbrad tulevad.
Maal on suvel imehea,
seda igaüks meist teab.
Rattasõidust lugu peab
või ennast aiamaale seab.

Darja Voinova 4. klassist

Lugemisaastal loeme huvitavaid jutte.

Väga meeldib mulle Fr. Tuglase jutustus "Siil". See on nii südamlilik ja armas lugu väikesest okaskerast. Maal näen sageli siile. Siil on aias hea abimees. Tegin temast ka luuletuse.

Siil

Metsaserval, pargiteel,
sibab siil õhtu eel.
Okkaid on tal tuhandeid,
lugeda ei jõuaks neid.

Kui on lumest valge maa,
talveunne suigub ta.
Pesa mõnus sambla all,
külmi ei ole nõnda tal.

Siil tigudest puhastab aia,
ta usside, hiirte peale maias.
Mul on aga siiski mure,
ta hävitab ka linnu mune.

Anneli Torm 3. klassist

Mulle meeldib eesti keeles lugeda ja kirjutada. Kirjutan kokkuvõtteid peale teksti lugemist või kuulamist. Lugesime siili seiklustest ja tegin seekord luuletuse.

Siil

Ma kõnnin rõõmsalt õues,
mu ümber jookseb siil.
On toiduvaru põues,
mille siili pessa viin.
Jah, mu lemmikloom on siil
ja teda hoian ma.
Ka vihmahoog ja tuuleil
meid segada ei saa.
Siil on armas okaskera,
okkad valusad kui tera.
Ta minu sõprust tunnetab
ja ikka rõõmsalt turtsatab.

Darja Jakovleva 3. klassist

polly
pocket™

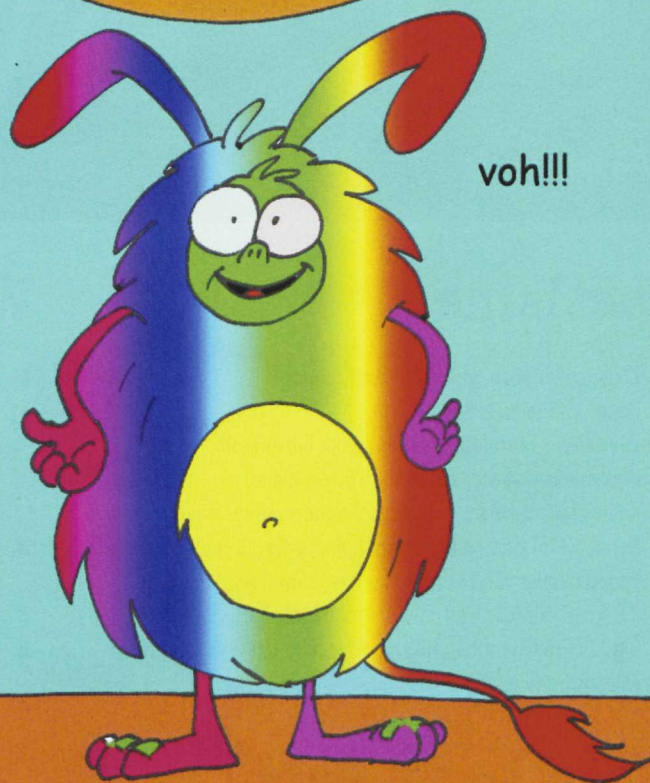

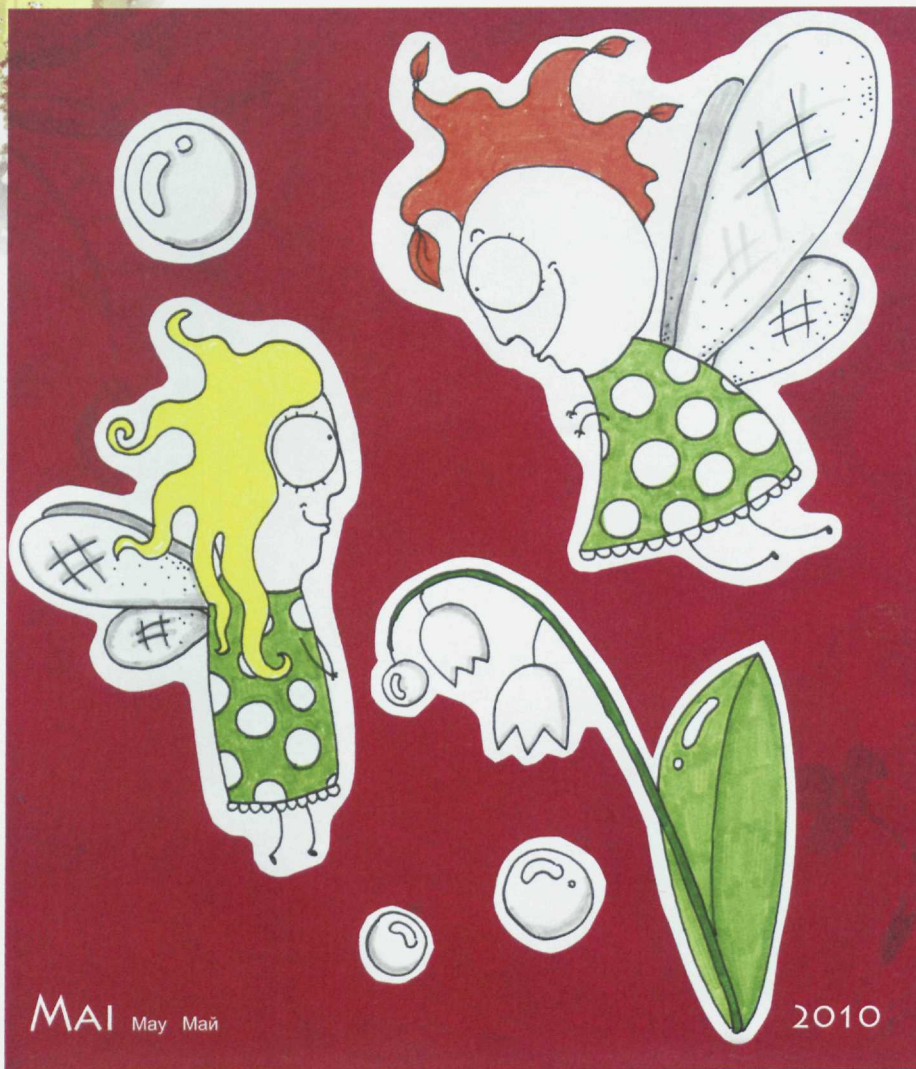
Suvepuhkus pole mägede taga!

Lehkekuul kipuvad mõtted juba vägisi suve poole. Veel veidi vaja pingutada – ja juba saamegi oma suveplaanid teoks teha! Polly, nagu näete, läheb puhkusereisile paradiisisaarele. Kui palmi ladvas olevat lehte keerata, siis saab Polly koos ahvist sõbraga sellele istuda ja sealt vihti vette sõita. Külmas vees muudavad Polly juuksed värvi – sellised vigurivändad need tänapäeva nukukesed kord juba on! Aga missugused on Sinu suveplaanid, hea lugeja? **Saada oma joonistus või kirjatükk enne 20. maid toimetusse!** Peaa hinnaks on Polly Pocketi seikluskomplekt „Paradiisisaar“ Rimonnelt! Sellele lisaks veel ka mõned väiksemad Polly Pocketid!

r
a
h
n
u
r
e
e
t
m
ä
n
g
e
i
-
j
u
s
e

kevad on käes ja ma näen nüüüüüü
luitunud välja...!!!

Ratsur – eskaloppi.
Pottsepp – ahjupraadi.
Vabadusvõitleja – friikartuleid.
Apteeker – suhkruvatti.
Koerapidaja – kirjut koera.
Sõjaväelane – granaatõuna.
Rätsep – niitnuudleid.

Paetisme

- ☹️ Kõige enam näeb haritud inimesi saunas.
- ☹️ Pagar läks leiba teenima.
- ☹️ „Hiirelõksu“ etendusel kuulas publik hiirvaikselt.
- ☹️ Ülekaaluline on see, kes kaalule ära ei mahu.
- ☹️ Kaalujälgijate kursustel osalejatel kõhnub kõige enam rahakott.
- ☹️ Neiud, kellel pole midagi selga panna, omavad suurt garderoobi.
- ☹️ Vanniskäimise võiks jätta mustadeks päevadeks.
- ☹️ Kui koeri ei oleks, siis polekski inimestel sõpru.
- ☹️ Olgu ilm milline tahes, läheb pastor ikka kirikusse, sest tema juba risti ette ei löö.

Mida keegi sööb?

Loomapidaja – härjasilma.
Kirurg – sisefileed.
Doonor – verikäkki.
Õpetaja – lastevorsti.
Koristaja – rämpstoitu.
Armunud – keelatud vilja.

Vahendatud lausepärlid

- ☹️ Kirjutan oma murest suure rahuldustundega.
- ☹️ Kuidas aru saada, kus asub lõuna? On vaja vaadelda puid. Kui näete palme, siis oletegi lõunas.
- ☹️ Esimesena ei tervita mitte kultuursem, vaid see, kellel on nõrgemad närvid.
- ☹️ Targad räägivad sellest, mida nad on teinud, rumalad sellest, mis nendega teha taheti.
- ☹️ Kui oled otsustanud mitte otsustada, oled teinud ikkagi valiku.
- ☹️ Kassid on targemad kui koerad, sest pole võimalik sundida kaheksat kassi kelku vedama.
- ☹️ Ära usalda kunagi inimest, kes räägib kõigist hästi.
- ☹️ Buratino külastas papa Carlot ainult suviti, kuna talvekuudel oli alati küttepudest puudu.
- ☹️ Ma tean palju, kuid mäletan vähe.
- ☹️ Hambavalu algab tavaliselt ööl vastu laupäeva.
- ☹️ Kui sa kõike tead, siis peab veel palju õppima.
- ☹️ Lõpuks saime hiirtest lahti – rotid pistsid need nahka.
- ☹️ Läks endast välja. Tuleb tunni pärast tagasi.
- ☹️ Halba ilma pole, on vaid halb riietus.
- ☹️ Vale on maskeeritud tõde.

Kangelasi nii- ja naasüguseid

Uvevaheaeg on juba käega katsuda ja nii muutuvad ühe lustilisemaks ka filmid, mida kinolinalt nautida saab. Täna põgusalt kahest.

„Pärsia prints: ajaliiv“ on tormiline seiklusfilm, mille aluseks juba pikki aastaid arvutikasutajaid hullutanud mängudesari (Prince of Persia). Nüüd on sellest siis saanud „Kariibi mere piraatide“ tootja hoole all suur seiklusfilm, millele loodetakse juba enne filmi ekraanilejõudmist rohkem kui üht järke. Peategelaseks on prints Dastan (Jake Gyllenhaal), kes pääses kuninglikku perekonda juhuse läbi, mil valitseja nägi tänaval noore poisi erakordset vaprust. Nüüd on temast saanud juba noor ja kartmatu sõdalane, kes peab panema mängu kõik oma oskused, et päästa Pärsia riik ja kogu maailm kindlast hävingust, mille tooks endaga kaasa ajaliiva vallapäästmine. Sel ohtuderikkal teekonnal on olemas kaunis printsess, on halastamatud kurikaelad ja tohutud takistused, mille ületamiseks peab olema vapper nagu lõvi.

Jeine lugu, millega algab juunikuu, on neljas ja viimane peatükk ühe lõbusa sookolli seiklustest. Asjal nimeks „Shrek nüüd ja igavesi“ ning nagu eelmised kaks osa, tuleb seegi ekraanile sulaselges eesti keeles.

Ent esmakordselt saab armastatud rohelist torisejat näha 3D-s, nii et katsu või käega! Shrek hakkab tasapisi tüdinema pereelust koos Fiona ja nende pisikeste jõmpskatega, kõik tundub liiga tuttav ja turvaline ja keegi ei karda enam sookolli. Shrek igatseb tagasi aegu, mil tema mõirge peale kõik kabuhirmus jalga lasid, pillates maha hangud ja tõvikud. Seetõttu kirjutabki ta alla lepingule salaliku sulii Rumpelstiltskiniga, peale mida muutub paugupealt kõik! Shrek ega Fiona pole kunagi kohtunud, Eeselgi tahaks oma parima sõbra eest pageda, kuis jalad võtavad. Selleks, et Fiona ja oma sõbrad tagasi võita ning riik kurja nõia küüsisist vabastada, peab Shrek saama hakkama võimatuga. Mida ja kuidas ja kus ja kellega, seda saab igaüks juba ise kinos näha.

Järgmise korran!

Foto: Leelo Tungal

Selline oli šimpans Quincy 14 aastat tagasi.

Teisel pool trelle

(Katkend)

Simpansi mokad on mitu korda suuremad kui inimese huuled – ta võib korraga suhu võtta kuni pool liitrit vett. Ja siis, heasüdamlik muie näol, puuri etteotsa tulla. Kui keegi uudistajatest end puurile liiga ligi litsub, saab ta selle pool liitrit vett endale kraesse. Ja ahv, kes ennist muigas oma siiralt heasoovlikku muiet, hakkab seda nähes naerma. Külatajal ei jää kahtlust, et tema üle lausa irvitatakse.

Mäki oli väga rahulik. Ka ei teinud ta sel päeval muid vigureid, mida šimpansid vahel ikka teevad – annad talle apelsini, ta nosib ja nokitseb selle kallal ning ulatab läbi puurivarbade oranži kera näiliselt tervelt tagasi. Lähed uurima ja mis sa näed – kaval ahv on viljaliha välja nokitsenud, tühja koore aga oma ekskrementide täis toppinud. Nii tore on seda jäledust siis kellelegi kergetuulile pakkuda.

Ahvidele – ja mitte ainult orangutangidele! – meeldib kätte sattunud esemeid loopida. Ega meie Mäki selles suhtes erand polnud. Erinevaid esemeid viskavad ahvid tavaliselt isemoodi. Satub ahvi puuri mõni õun, mille järele ahvil parasjagu neelud ei käi, siis võib kindel olla, et see puuvili soodsal hetkel puurist välja lendab.

Näiteks meie emased šimpansid vaatavad, kas ligiduses on lapsi. Mudilasi nähes teeb ahv kõik – hääle, käte ja miimikaga – , et ümberolijate pilke kõita. Siis, kui tähelepanu on võidetud, lendabki söömata jäänud puuvili laste suunas. Ahv ise aga

Põnev raamat loomasõpradele

Hiljuti oma 70. sünnipäeva tähistanud Tallinna Loomaaed on põnev paik: siin elutseb hulgaliselt karvaseid, sulelisi ja sarvilisi loomariigi esindajaid ja siin töötab palju tarku ning huvitavaid inimesi. Ajakirjanik Ülo Russak koondas raamatu „Nad kuuluvad maailmale“ kaante vahele kolme targa mehe – Mati Kaalu, Vladimir Fainšteini ja Aleksei Turovski – kirjutatud loomalood. Siin on väike katkend meie hea sõbra onu Aleksi ahvijutust.

naerab heameelest – näe, sai jälle temp tehtud!

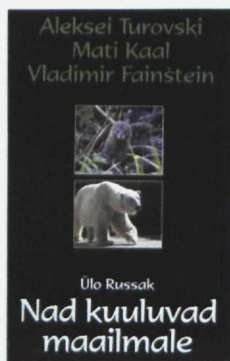
Hoopis teisiti viskavad šimpansiprouad aga puuri sattunud kive. Munakas käes, korraldab ahv suure etenduse: kõigepealt tõuseb ta tagajalgadele, siis vehib kätega, mõirgab nagu Gerd Kanter enne heidet ning viskab seejärel kivi kõrgele, otse üles. Nii kõrgele, kui ta vähegi suudab – kõik peavad ju nägema, kuis kivi lendab. Šimp ei sihi kiviga inimesi, ta korraldab show!

Arvata, et ahvil pole ruumilist tajut või ei suuda ta oma tegevuse tulemusi ette näha, on

täiesti väär ja isegi ohtlik. Olen näinud sedagi, kuidas pisikene pärdik, hea ruumilise nägemise ja suureoärase liikumisarvestusega, endast vähemalt kaksikümend korda enam kaaluva täismehet pikali tõmbab. Hoides ise kahe tagumise käega trellidest, rabas ta temast mööduvat meest jalast. Ahv tabas eksimatult hetke, mil kõndija sammu tehes, toetudes vaid ühele jalale, oli kõige ebakindlalt asendis. Ta tõmbas õhus olevat jalga edasiliikumise suunas ja siis veidi kõrvale. Ja turske täismees oligi maas. Pärdik kargas vaimustatult ringi.

Simpansi jaoks pole vähem naljakas seegi, kui ta troopikamajas rahvahulga ees järsku vastu klaasi sööstab. Oh seda kiljumist ja kilkamist, mis siis emade ja laste suust kostab! Mida kõvem kisa, seda lõbusam! See on Šimpi ulakalt üleemeelik tervitus teda vaatama tulnud inimestele. Poleks klaasi vahel, poleks ka neid hüppeid. Sellepärast tuleb ka klaasi, kuigi see on löögi- ja kuulikindel, aeg-ajalt ikka kontrollida – peab ta ikka vastu, on ohutu? Sellest hoolimata, tahame me seda või ei, aga loomaaed on ja jääb ikkagi piiratud turvalisusega paigaks, kus alati ja igavesti võib midagi juhtuda.

Ometi kinnitan siinkohal resoluutselt: kui inimene on loomaaias viga saanud, on see eranditult olnud inimese enda süü.

1.

Võta pintsel ja must värv ning tee luige noka piirjooned

2.

Võta valge värv ja švamm ning vööpa üle luige keha

3.

Võta jälle pintsel ja must värv ning värvi ära luige noka tume osa ja silm

4.

Puhasta pintsel ja tee oranži värviga luigele noka

5.

Pintslil ja valge värviga tee luige silmale valge täpp – see muudab silma reaalsemaks. Valge värviga võid nokale ka valguse peegeldustriipe teha

6.

Siin näed, kuidas sõrmed tegelikult värvitud on ja millises asendis pead luige tekkimiseks kätt hoidma.

Pilk kätele

Maikuu teisel pühapäeval tähistatakse emadepäeva. Teatavasti on see päev, mil emadele pööratakse erilist tähelepanu. See ei tähenda muidugi, et neid peab lähemalt uurima ja üles-tähendusi tegema, vaid et sellel päeval võiks emale noppida aasalt või põllult mõne õie või küpsetada armsa koogitüki. Kui põldu ei juhtu kodu lähedal olema ning ka koogimater-

jalist jääb puudu, võib oma osavate kätega teha terve etenduse. Eelmise kord õpetasin, kuidas teha oma käest kaelkirjakut, selle numbriga abiga saad selgeks, kuidas valmistada luigelaps. Kahe tegelase abil saab emale juba päris meeloluka etenduse kinkida.

Iris Müntel

Vello Salumets

Chubby Checker

“Pärast kooli lõppu pääses Chubby tibude müüjana tööle kodulinna lihaturule. Tal oli kombeks töötamise vaheaegadel omaette laulda ja see tasuta kontsert meeldis paljudele ostjatele. 1959. aastal sattus toda tibumüüjat kuulama ühe kohaliku väikeplaadifirma juht, kes palus noormehel kiiresti ilmuda kontoris, et kirjutada alla plaadistuslepingule.”

Kui tõesti uskuda ühes muusikaajakirjas 1962. aastal ilmunud kirjutist, siis sai just sel moel elukutseline laulja mustanahalisest Chubby Checkerist. Vaevalt tegelikult kõik nii libedalt läks, kuid kindel on see, et Chubby Checkeri õige nimi on hoopis **Ernest Evans** ja et ta on sündinud 1941. aastal Põhja-Carolinas.

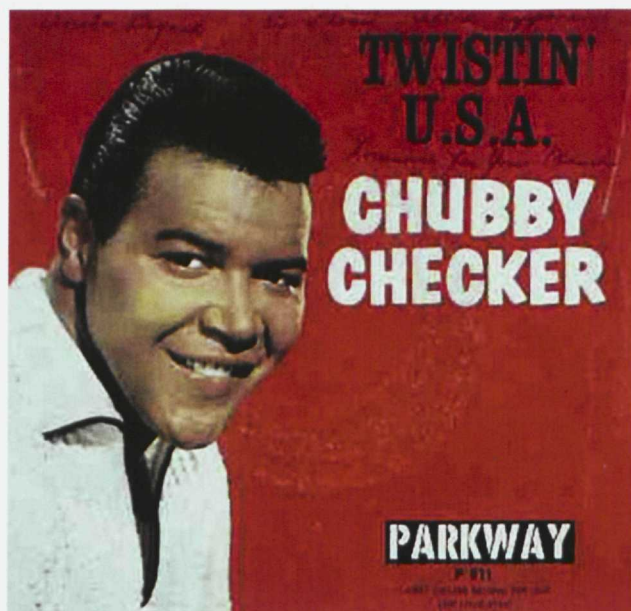
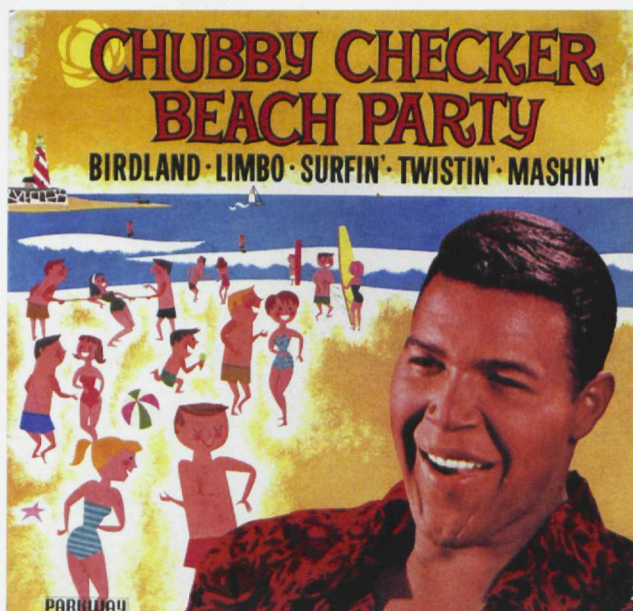
Checkeri karjääri algus liitub tugevalt moeantantsuga, mil nimeks twist. Kui soovitud telesaate “American Bandstand” juht Dick Clark hakkas noorte jaoks turule tooma uut tantsu, polnud ta rahul R&B-laulja ja helilooja Hank Ballardi 1958. aastal salvestatud palaga “The Twist”. Laul ise sobis küll suurepäraselt Dick Clarki eesmärgiga, kuid esitaja polnud tema meelest see õige tüüp. Küllastades plaadifirmat Cameo-Parkway, kuulis Clark just äsja sinna värvatud Ernest Evansi esiksingli “The Class” jaoks tehtud demovarianti, kus laulja imiteeris nii Elvis Presleyt, Fats Dominot kui Jerry Lee Lewist.

Dick Clark pakkus kohe lauljale järgmise singli materjaliks välja pala **“The Twist”**. Clarki abikaasa Bobbie aga oli seda meelt, et noor laulja meenutas paljuski Fats Dominod, ning leiutas Fats Domino nime silmas pidades (Paksuke Domino) Ernest Evansile välja artistinime **Chubby Checker** (Punnpõskne Kabe).

Ümberristitud Chubby salvestas tunni aja “The Twistist” kolm varianti ja augustis 1960 tõusis single Billboardis 49. kohale. Tabelikoht paranes kiiresti, kui Chubby Checker hakkas Clarki telesaates noortele õpetama moerõõgatuseks saanud twisti tantsusamme. Peagi tundis uut tantsu õpetavat lauljat iga ajaga kaasas käiv noor ja kuu aega hiljem tõusis Checkeri singel Billboardi tippu.

Kui twist loovutas oma juhtpositsioon sellistele uutele moeantantsulugudele nagu “The Fly”, “Popeye”, “The Slop” ja “Mashed Potato”, oli Checker, nüüd juba hüüdnimega **“Mister Twister”**, õpetamas esimesena “American Bandstandis” neidki tantsu. Laulja on öelnud, et kaotas kolme nädalaga oma kehakaalust kolmteist ja pool kilo.

Uusi moeantantse hakkas nüüd sadama kui oavarrest, kuid üllatuslikult ei läinudki twist päriselt moest, vaid hakkas võluma noori Euroopaski ja kogema renessansi USA-s. Tänu twisti naasmisele paisati Chubby Checkeri esikohasingel “The Twist”

uuesti turule. See oli väga arukas tegu, sest jaanuaris 1961 tõusis plaat teistkordselt USA menutabeli tippu, püsisdes seal koguni kaks nädalat. "The Twist" ongi **ainus singel USA plaadialajaloos**, mis olnud tabelitippus kahel avaldamiskorral. Kuid lisaks omab plaat veel teisi rekordeid: "The Twist" püsis USA TOP 40 tabelis 33 ja HOT 100 tabelis tervelt 38 nädalat, mis on siiani kõigi poolt loomata saavutus. Tegelikult tõusis "The Twist" USA tabelisse veel kolmaski kord: see juhtus 1988, kui Chubby Checker esitas uude kuube rüütatud "The Twisti" koos rap-trioga The Fat Boys.

Räägitakse, et kui laulu autor ja esmaesitaja Hank Ballard kuulis basseinis logeledes radiost pala "The Twist", arvas ta algul, et tegemist on tema esitusega, sest oskusliku imitaatori-na tuntud Chubby Checker oli osanud Ballardi häält tõesti suurepäraselt kopeerida. Pärast Checkeri singli menu avaldas plaadifirma kähku uuesti ka Hank Ballardi originaali ja ennist singli B-poleel märkamata jäänud "The Twisti" müüdi üle miljoni eksemplari. Pole raske aimata, et Hank Ballard sai 1960 üsna priske autorihonorari. Chubby Checker on aga ühes intervjuus öelnud: *"Tegelikult purustas "The Twist" kogu mu elu. Tahtsin ju saada kuulsaks ööklubi-esinejaks. Kogu asi läks aga proportsioonist välja. Nüüd ei usu keegi, et mul on rohkemaks annet"*

me nimetame muusikaks"

Kui "Pony Time" sai terava kriitika osaliseks, siis **Checkeri kolmas miljonihitt**, 1961 ilmunud **"Let's Twist Again"** pälvis kõigi kriitikute väga hea vastuvõtu. Inglismaal näis algul, et "Let's Twist again" ei jõuagi 37. kohast kõrgemale, kukkudes peagi Briti TOP 40 tabelist hoopis välja, kuid naasis sinna aasta lõpus ja jõudis teisele kohale. Pärast "Let's Twisti Again'i" avaldas Chubby Checker hulgaliselt hästi müügiks läinud singleid, millede hulgas "The Fly", "Slow Twistin'", "Limbo Rock", "Popeye The Hitchhiker" ja "Twist It Up".

Pärast suurt menu hakkas Chubby Checkeri karjäär aga pisut allapoole vajuma, kuigi tema arvele võib 1960ndate keskel kanda veel kümnekond TOP 40 hitti. Ehk mängis siin oma rolli ka Briti popi maailmavallutus. Aastaid hiljem äratas Chubby Checker taas mõningast tähelepanu biitlite palaga "Back In The USSR" ja 1981. aastal pääses diskotabelisse singliga "Running".

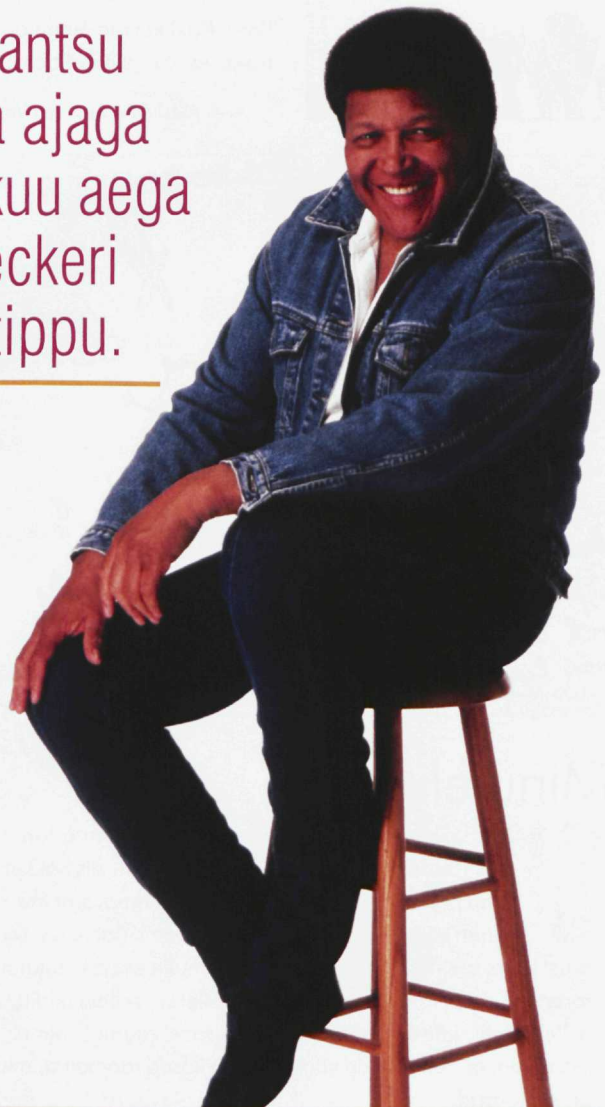
Pressist võib lugeda, et nüüdseks 69aastane Chubby Checker, kes elab 1964. aastast saadik õnnelikus abielus 1962. aastal maailma missiks valitud hollandlanna Catharina Loddersiga, hullutab klubides publikut veel tänapäevalgi oma kunagiste hittide ning tollaste moetantsude õpetamisega. Aga saalis on juba täiesti uus põlvkond.

Peagi tundis uut tantsu õpetavat lauljat iga ajaga kaasas käiv noor ja kuu aega hiljem tõusis Checkeri singel Billboardi tippu.

Kuid "The Twist" ei jäänud sugugi Chubby Checkeri ainsaks esikohahitiks, sest 1961. aasta algul püsis kolm nädalat Billboardi tipus tema uus lugu "Pony Time". Nii nagu kaks korda esikohal olnud "The Twist", oli ka "Pony Time" kaver, mille enne Checkerit oli salvestanud ansambel The Goodtimers ja viisistanud selle bändi liikmed Don Covay ja John Berryg. Muide, "viisistanud" on siinkohal ehk vale sõna, sest "Pony Time'i" meloodia põhineb Tommy Dorsey orkestri 1938. a. populaarseks saanud palal "Boogie Woogie", mis omakorda oli otsene laen Clarence "Pinetop" Perkinsi kümme aastat varasemast palast "Pinetop's Boogie Woogie". Kuid ka sellel variandil oli olemas eeskuju, sest boogie-woogie'l on hästi pikk ajalugu.

Chubby Checkeri "Pony Time" polnud populaarne mitte ainult USA-s vaid ka Inglismaal, kuigi mitmed sealsed kriitikud avaldasid umbes selletaolisi kirjutisi: *"Chubby Checker on oma kodumaal üsna suur staar ja tema pala "Pony Time" on jõudnud seal isegi tabeli tippu, kuid tegelikult on see esitus küll täielik kakofoonia, millel pole vähematki pistmist sellega, mida*

Eva Maarjast Videvik Rakvere Reaal Gümnaasiumist

See lugu juhtus päris ammu. Oli ilus suvepäev ja ma jalutasin metsas. Järsku märkasid tee ääres vanatädi, kes müüs kartuleid. Ta oli väga küürus ja väsinud ilmega, istus pisikesel pingil peal ja tundus õnnetu olevat. Läksin ligi ja pakkusin abi. See oli vanatädile meeltemööda. Aitasin möödujatele kartuleid müüa! Ja eriti soojaks tegi hinge see, et vanatädile valmistis see suurt rõõmu. Kui päev oli õhtuse jõudnud, olid ka meie kartulid müüdud. Ja vanatädi sai tasku pista kena kopika. Kui ta raha hakkas taskusse panema, siis pakkus ka mulle tasu. Kuid ma keeldusin ja ütlesin, et tegin seda soojast südamest. Kui ma kodu poole jalutasin, siis oli kuidagi hea tunne, et sain kedagi aidata. Rääkisin ka vanematele sellest ja ema arvas, et peaksin tulevikus poemüüjaks hakkama. Kuna ta ise oli ju mõned aastad kodukohas "Illimari" kaupluses töötanud, siis oskaks ta mind nõuannetega ju aidata. Niisiis otsustatud! Minust saab müüja! Mulle meeldib see töö, olen sõbralik ja abivalmis. Saan selles töös ennast inimestele avada ja neid aidata. Üks mure on mul küll: nimelt ei lähe mul matemaatika koolis eriti hästi. Kuid kui ma pingutan, siis küllap saan ka sellest raskusest üle ja mind ootab roosiline müüja-amet.

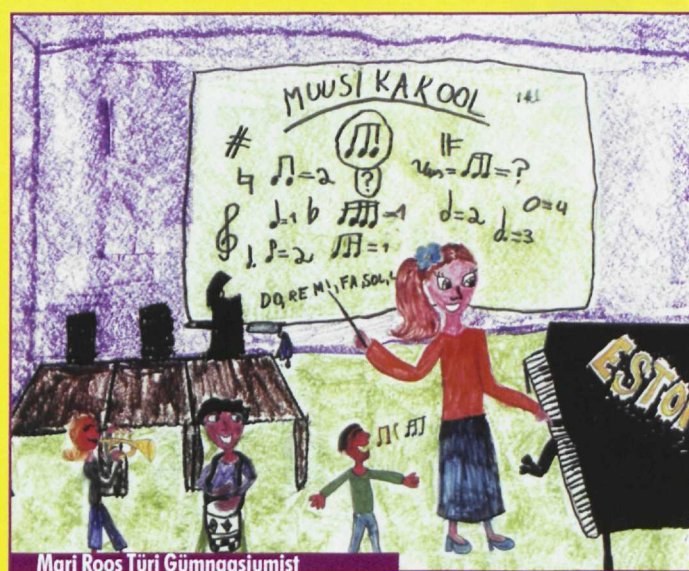
Aveli Alasild Fr. Tuglase nim. Ahja Keskkooli "Padjaklubist"

Kirke Tobreluts Väike-Maarja Gümnaasiumist

Pipi-Lotta Kulla Laevast

Mari Roos Türi Gümnaasiumist

Minu elukutse

Ma tahaksin saada illustraatoriks, sest ma armastan joonistada ja maalida. Kui suureks saan, siis hakkan oma parima sõbra raamatut illustreerima, sest mu parim sõber Liisa-Miina tahab saada kirjanikuks. Minu arust käiks see nii, et Liisa-Miina tooks mulle enda kirjutatud raamatu, mina loeksin selle läbi ja mõtleksin sellele pildid, mille ma siis valmis joonistaksin. Nii saabki raamat valmis. Ma arvan, et meil tulevad väga head ja ilusad raamatud, mida paljud loevad.

P.S. Siin on üks luuletus, mille ma ise tegin ja illustreerisin.

Kartul, kes kippus kuu peale

Oli üks kartul, kes kuu peale kippus – ta nägi end olevat sealsamas tipus, kus kuu paistis heledalt taevalapil. Ta unistas sellest, kui ta seisis kapil. Ta unistas näha pilveneitu, kel lips oleks peas ja kes oleks noores eas...

Pipi-Lotta Kulla Laevast

18. aprill – 18. mai – muinsuskaitsekuu

9. MUINAS-JULLE VÕISTLUS "MIDA NÄIDATA KAUGELE KÜLALISELE?"

KAS TEAD, et järgmisel, 2011. aastal on Tallinn Euroopa kultuuri pealinn? Oodata on külalisi lähedalt ja kaugelt. Kindlasti ei taha nad ainult meie pealinnaga tutvuda – kui juba Eestisse tulla, siis on tore ka muud vaadata. Seda enam, et paljude riikide kõrval tundub Eesti nii väike.

- Milline on Sinu kodulinn/kodukant? Mis on siin toredat? Mis võiks paremini olla? Kas Sinu kodulinnal/-maakonnal on oma tunnuslause? Oma logo?
- Mis on omapära? Kas omapära on hea või halb? Milline on Eesti omapära? Kes oskab omapära rohkem hinnata – kas oma või võõras? Mis teeb Sinu kodukandist omapärase? Arhitektuuripärlid? Loodus? Inimesed? Keel ja meel? Kombed? Rahvariided? Käsitöömustrid?
- Mida Sa tahaksid oma kodulinnast/kodukandist kaugetele külalistele näidata? Miks?

Kirjuta / joonista / meisterda meile neil teemadel ning saada oma võistlustöö hiljemalt 18. maiks 2010 kas meilitsi (ene.luka@gmail.com) või tavapostiga Eesti Muinsuskaitse Seltsi (Pikk 46, 10133 Tallinn).

Lisa kindlasti enda ja oma õpetaja-juhendaja andmeid (nimi, klass, kool, e-mail, telefon; vajadusel kodune aadress).

Täiendav info: GSM 50 67861 (Ene Luka).

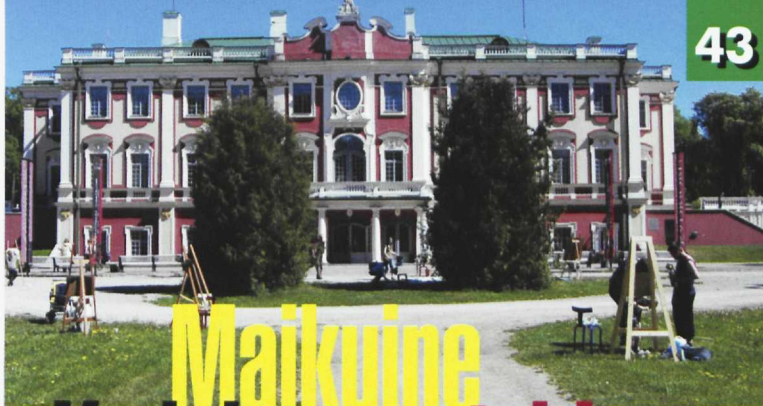
Võistlustöid hinnatakse kolmes vanuseastmes (1.– 4. klass, 5.– 6. klass, 7.– 9. klass). Eraldi hinnatakse kirjutisi (mõtisklusi, luuletusi jm) ning joonistusi ja käsitöid (löike- ja kleebetöid, pisiplastikat jm). Žürii teeb kokkuvõtteid 25. maiks.

Parimatele auhinnad, ekskursioon NUKU kunstikeskuse ja tõus Pika Hermannini torni. Kõige meeletukama töö avaldab oma juulinumbri kaanel ajakiri Hea Laps.

Tunnustusürituse toimumise täpsem aeg ja koht teatatakse hiljem.

Võitjatega võetakse ühendust.

Kultuurilooline teadus- ja haridusprogramm 2010
Eesti Muinsuskaitse Selts
ajakiri Hea Laps

Maikuuine Kadrioru ootab!

Laupäeval, 15. mail kell 11 ootab Kadrioru kunstimuuseum 5-11aastasi lapsi lastehommikule teemal „Ema süda“.

„Kadrioru kunstimuuseumi lastehommikud on lustlikud ja mängulised ekskursioonid, kus lapsed avastavad koos lossidaamiga kunsti ja kunstiajaloo põnevat maailma. Hooaja viimane lastehommik on emadepäeva-hõnguline.

Emasid leidub mitmetes lugudes ja legendides, mida on kujutatud ka vanadel kunstiteostel. Tähelepanu pannakse proovile portselankujukeste seast emasid ja lapsi otsides. Osalustasu 45 krooni, lähem info ja osalejate registreerimine telefonil 60 66 400 või kadrioru@ekm.ee

**29. mail on Kadrioru Kunstimuuseumis
„Suur maalilaupäev!“**

29. mail vahemikus 11.00-15.00 on kõik suured ja väikesed kunsti- ja loodusesõbrad oodatud Kadrioru, et veeta elamuslik ja loomingu päev vana kunsti ja kaunist loodust nautides.

Kadrioru kunstimuuseum pakub võimalust vabas õhus ise kunsti teha, osaleda kartuli- ja papitrüki töötoas ja kuulata juhitud ekskursiooni Saksa ekspressionismi näitusel „Pinge“ Mikkelimuuseumis ning madalmaade kunsti uues püsiekspositsioonis.

Soovijad saavad end proovile panna auhinnalises otsimisviktoriinis „Kas tunned Kadrioru ajaloolisi hooneid?“ Kaasa tasub võtta piknikukorv, pere, sõbrad ja hea tuju. Avatud on ka kohvik. Maalimis- ja joonistusvahendeid saab kohapealt laenata.

Kõik vabaõhutegevused on tasuta, töötubades ja ekskursioonidel osalemine muuseumi piletiga.

Lisainfo: Kadrioru kunstimuuseum, telefon: 606 6400,
e-post: kadrioru@ekm.ee

Kallurid, kärud, liivavormid ja labidad –
tulekul on tegus mängu- ja rannasuvi!

**PLASTO LELUD KESTAVAD
MÄNGUST MÄNGUNI!**

REK/TO

plasto

Missugune oli Sinu esimene mänguasi?

Vastajate vahel loosime välja Plasto poppe ja vastupidavaid mänguasju!

Nimi _____

Address ja telefon _____

Esimene mänguasi oli: _____

